

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 47. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. JUNIUS 12-én.

V. Year. No. 47.

MAGYARORSZÁG A KÜLFÖLDÖN.

MOLNÁR FERENCZ VISSZHANGOZZA PANASZAINKAT.

Egy óta azon panaszkodunk, — és velünk panaszkodott minden amerikai magyar lap, — hogy a magyar kormány cseppet sem törődik azzal, hogy a külföld miképp vélekedik Magyarországra és a magyar nemzet felől. Ennek a vétkes nemlátóanságnak mi Amerikában élő magyarok adtuk meg leginkább az árát. Lépten-nyomon lekicsinylések, félremagyarázások ellen kellett védekeznünk, miután az császárnak washingtoni képviselője valószínűleg jóízűt mulatott az általa is lekicsinyelt magyar sajtónak vergődésén.

Igy történt azután, hogy az Egyesült Államokban a pánszlávok és németek hátrán és eredménytelen rágalmazhatk és nevéstességgé tehettek bennünket; s így történt, hogy a művelt Európa szívében egy elkelő író kemény vádakat szórhott a magyar nemzet szemébe. S így fog ez lenni mindaddig, míg a magyar kormányok a Béccsel szemben való „tisztességtudást” előbbre valónak tartják, mint a magyar nemzet legfelsőbb erkölcsi érdekeinek megvédését.

Sokat írtunk erről. Panaszunkat, úgy látszik, nem hallotta meg a magyar kormány. Örülünk neki, hogy oly tekintélyes író, mint *Molnár Ferencz*, szintén felismerte a bajt. A *Pesti Napló* május 24-iki számában vezeti szívesen róla. A következőket írja:

Londonban van egy vidám mulatóhely, amelynek reklámképei a múlt héten véletlenül egyszerre jelentek meg a legnagyobb angol és a legjobb magyar képeslapokban. Az angol lapokban a kép urakat és hölgyeket ábrázol, amint kerekben guruló teknőbékák hátán állva kergetőznek. Ez újfajta mulatóhely hirdeti a mulatóhely Londonban. Ugyanez a vállalatnak a képei a pesti illusztrált lapban palotákat ábrázolnak s ezt a felírást viselik: „A londoni magyar kiállítás”. Egyidőben ezekkel a felvételekkel megjelent a londoni lapokban az angol-francia kiállítás képe is és ha szabad ez után a kép után itélni, ilyen impozáns, ilyen hatalmasan szép kiállítást még nem látott a világ.

Dörögés volna összehasonlítást tenni a két kiállítás közt. A francia kormány milliói és a francia ipar milliói nem hasonlíthatók össze a magyar kormány szerény majdnem-százezer koronájával és a magyar ipar félmillióval. De azt az egyet meg lehet és meg kell állapítani, hogy kiállítás nem rendezni egy fillérbe sem kerül. A kommunikék „londoni magyar kiállításról” beszélnek és sok adózó polgár joggal hiheti, hogy Londonban van most egy palotás, fényes magyar kiállítás, ahol fejlettségű, iparunk, művészetünk mutatattik be az angol közönségnek. Azt, hogy ez a kiállítás csak háttérül szolgál egy állandó vurstlinak, hogy ebben a vurstliban minden évben van valami „kiállítás” [tavaly szeptember volt] s hogy ez a kiállítás olyan, mint boldogult Ósbudában volt az amerikai szabadságünnepély — ezt nem tudja a figyelmes szemlélőn kívül csak a magyar kormány, amely ott hivatalosan részt vesz, sőt az én pénzből, meg az önéből, szíves olvasó, százezer koronát küldött oda. Ilyen kiállításnál sokkal jobb a kiállítás. Olyan szívesen teljes vizez ez, amit itt az urak magoknak megengedtek, hogy arról dörmögni nem érdemes, ez ellen a gazdasági, hazafias, illendőségi és egyéb érvek számai felhozni felesleges munka. Itt csak mosolyogva lehet szomorokodni

azon, hogy most megint, most századszor megint, most ezredszer megint rosszul csinálták azt, amit jól csinálni egyik legszentebb kötelességük.

Csak akik külföldön járnak s akik külföldön mint magyarok járnak, csak azok tudják, milyen gyalázatosan hanyagolják el itthon a külföldi magyar propaganda ügyét. A világ legnagyobb nemzetei rengeteg összegeket áldoznak arra, hogy a külföldön — engedték meg a köznap, de érthető szó használatára — reklámozzák magukat. Az „Alliance Française” a francia nyelvet propagálja a külföldön. Az olasz kultúra érdekeit a „Dante Alighieri” intézi idegenben. A német „Schulverein”, a cseh „Sokol” működését elég jól ismerjük. Ime, még tornaegyesület formájában is lehet politikai célokra szolgálni. Ezek a ligák az igazi diplomácia mintájára követeket tartanak, sőt tartanak el a külföldön; hazájuk kulturáját, nyelvét terjesztik, barátokat szereznek, ellenségeket fegyvereznek le. Pedig, így első pillantásra legalább, nemes is nagy szükségük rá. Ha valaha nemzetnek ezen a világon szüksége volt szervezett és lelkiismeretes véghezvitt külföldi propagandára, úgy mi vagyunk az a nemzet. Nem a nyelvünk és kulturánk terjesztéséről van szó. Ilyen ábrándtal még eszünk sem illik a magyart. De dolgozni azért, hogy tudjanak rólnk, hogy ami érték itt van, az elvitések a nemzetközi piacra, hogy a rettenetes rossz vélemény, amivel a külföld rólunk van, enyhíthessék, ez csak fontos arra, hogy abban a drága nagy parlamenti palotában a szöveggyűlési ülésekre urak foglaljanak helyet. Ami külföldön a magyarság ismertetése és szükséges védelme körül történik, azt néhány ember magánzorgalomból csinálja. Még jó, hogy hazulról meg nem ragadják érte. A derék György Iona, aki Angliában minden héten felolvastat rólunk, vigyázzon, mert tiszta szerencse, hogy hazulról meg nem repült feléje egy-két izetlen vizez. Mert azt tudnak az urak, a képviselőházban is, meg a közélet egyéb terein is. De kiállni mindig magánemberek állanak ki külföldön. Egy magyar színművész tanúságot tehet arról, hogy német városokban színterület darabjáról szóló háromszázhatvan újságcikk közül legalább kétszázötven a lehangosabb magyargyalázzal kezdődött, hozzátéve azt, hogy ez a kétszázötven színdarom kizárólag a szerző magyar voltát érte, anélkül, hogy műve jó, vagy rossz volna e színdarom keretén belül számításba jött volna. Viszont a legnagyobb szeretet hangja árad minden magyar kisérlet felé Olaszországból, ahol nem kisebb ember, mint Kossuth Lajos csinálta a magyar propagandát. Mindenkinél, megreszkedőnek, tudósoknak, hírlapíróknak, művészeknek, sőt az egyszerű turistának is megvan a maga keserű tapasztalata arról, hogy a messze idegenben senkik és semmik, sőt kulturálatlan gonosztevők vagyunk. Hiszen nem követelünk tőlük semmit, talán beérnek már a rosszakaratú passzívítással is most, mikor mindenütt valóssággal dühöng ellenünk az aktív rosszakarat. De hogy ilyesmit, vagy isten adja, még valami ennél jobbat is elérjünk, ahhoz dolgozni kellene. Felülről, vagy alulról, kormánytól, parlamenttől, vagy az egyetemesít amugy is szenvedélyes szeretettel játszó magyar társadalomtól, de ki kell végre indulnia valami mozgalomnak, amely magyar propagandát csináljon a

Nyugaton s jövetege az ilyen londoni kiállításokat. Még jobb, ha nem kormányok csinálják az ilyesmit, mert a társadalmi egyesülés legalább nem köteles megvárni az osztrák érdeket. De valaminek, valakinek jönnie kell végre, hogy ezt szervezze, erre a célra pénzt gyűjtsön és összeköttesseket mozgósítson. Mert ha a képviselő urak bele is nyugosznak abba, hogy Pozsonynál az egész világnak vége van s azonnal már csak az a két-három utca következik, amit ők Bécs névvel jelölnek, nem hajlandó belenyugodni ebbe az a sok százezer magyar állampolgár, aki a külfölddel kereskedik, vagy másféle viszonylatban érintkezik s nem hajlandó belenyugodni az a néhány millió önzert ember, aki elvégre már meg is unhatta azt, hogy ő „Paprikániában” élő kulturálatlan bestia, csak azért, mert magyarnak született. Megunhatta ezt, az valószínű. De bizonyos az, hogy már meg is unta azt a módot, ahogy a magyar közélet vezetői a külföldi magyar propaganda ügyét a lelkiismeretesség szabályainak pontos betartásával intézik, nem feledekezvén meg minden magyar aközé ősi mozgatójáról: az üresfejűek hüszágaról és a mozgatók mozgatójáról, a Zsebről sem.

KISS ÁRON MEGHALT.

A magyarországi reformátusok gyásza.

Május 31-iki kelettel jelentik nekünk hazulról, hogy Kiss Áron, a tiszántúli ev. ref. egyházközség püspöke, aggkori gyengeségben szombaton délután fél 6 órakor meghalt. A püspök halála nem jött váratlanul; már 3 év óta betegeskedett, a főrendiházi ülésekre nem járt és az egyházközségek gyűléseken is helyettesítette magát Dávidházy János esperessel. Baja válságosra e hét elején fordult és háziorvosának, Ujfalu József önfeláldozó ápolása dacára esütörtökön agóniába esett, míg végre háromnapos szenvedés után az Ur magához szőlította a 93 éves aggastyánt. Mikor halálának híre ment, a debreczeni templomok összes harangjai egy óráig keresztül zúgtak-búgtak, hirdetés, hogy egy jó magyar, az ev. ref. egyház egyik tudós, szeretett és oszlopos tagja kidőlt az élek sorából.

Kiss Áron 1815. november 20-án, a szatmármegyei Kis-Naményben született; előbb Sárospatakon, majd Szatmárott tanítóképzőiskolát. Ezután 1843-ban porcsalmai lelkészé, majd 1848-ban a szatmári egyházmegye főjegyzője lett. A szabadságharcban tevékeny részt vett; ő szerveztette a nemzeti kormányzat küldött hódoló feliratot, utóbb pedig a honvédeket mint főtábori pap az erdélyi hadjárat alatt egészen Dégig kísérte. A szabadságharc után ő is kivette részét az osztrák szoldateszka üldözéseiből. A pártok küzdelem idején erősen kivette részét az önkormányzati jogokért való harcából és mikor a harc sikerrel végződött, egyházmegyéje 1860-ban esperessé választotta. Mint esperes, úgy is, mint egyháznak fia, úgy is, mint a közélet egyik tekintélyes szereplője, ráteremtett férfúnak bizonyult, ezért hát 1892-ben mindenki örömmel fogadta a hírt, hogy a tiszántúli egyházközség püspökévé, a debreczeni egyház pedig egyik lelkészévé választotta.

A különben is nagyképzetségű püspököt már csak koránál fogva is nagy tisztelet övezte; mint az ev. ref. püspöki kar legöregebbjének jött a díszes feladat, hogy 1896. szeptember 14-én Gönczön beszédet mondjon a 300 éves magyar biblia ünnepekor és ugyancsak ő mondott díszbeszédet 1896-ban, a millennium idején a munkácsi várbán.

MEGINDUL A NAGY HECZEG.

BÉCS MEGHÓDOL AZ Ó DERÉK CSÁSZÁRJA ELŐTT.

Az osztrák császárváros ma, pénteken, nagy látványosságnak a színhelye. A jámbor bécsiek, akiket hatvan év előtt halomra lövett az osztrák császári ház, annak a „nagy” napnak az emlékére a földig meghajol Ferencz József előtt.

A nagy díszfelvonulás ma megy végre. Jeleneteket fog ábrázolni a Habsburg-ház történelméről. Ha az osztrákok szűkiben voltak az ilyen jeleneteknek, kölesön kérhetek volna ilyeneket a magyarok történelméről. Árad és a Najbajajde felelevenítése a díszmenetben élénken megmutatta volna a Habsburgoknak és különösen az ünnepelet Ferencz Józsefnek hatalmát, uralkodói bölcsességét, népeivel való atyai igazságszolgáltatást. A történelmi hűség kedvéért Aradról egy pár akasztófát kellett volna Bécsbe szállítani s mily szép dolog lett volna, ha azokat az akasztófákat az ünnepelet férfi nagyobb díszítésére a „tisztességtudó” magyar nemzeti kormány megbízásából Wekerle Sándor és Kossuth Ferencz vitték volna a hódoló díszmenet élén.

Meglehet, hogy meg is tették. Hiszen Wekerle Sándor kijelentette, hogy a tisztességtudás megköveteli a nemzeti magyar kormány megjelenését a bécsi ünnepepepeken.

Szép, fényes dolog lesz ez a mai hódoló díszmenet. Csak hogy a harmonikus és fényes fenyegeti a nép részéről, amely a régi római nép példáját követi és a kenyér mellé megköveteli a maga számára a cirksuzi jeleneteket. Látni akar a nép is. S a munkások, akiknek nincsen pénzük arra, hogy a felállított emelvényeken üléseket vásároljanak, elhatározták, hogy a főbb pontokon felállított emelvényeket már a hajnali órákban elfoglalják s onnan kikergetni nem engedik magukat.

Meglehet, hogy az ünnep fényének emelésére katonaságot fognak kivezényelni a nép ellen s csakugy mint hatvan év előtt, a Habsburgok díszítésére embervérrel fogják pirospítani Bécs utcáinak kövezetét.

De ez, úgy látszik, tökéletesen mindegy a jámbor bécsieknek. Nekik hecsez kell s ebben a heczezen bőségesen fognak ma részülni.

Itt New Yorkban is hódoló ünnepepepe készülődnek az osztrákok. Nagyban hirdetik is már ugy az angol, mint a német sajtóban. Sőt maguk is kiadnak egy alkalmi újságot, amelynek egyik példányát elküldik Ferencz Józsefnek annak jeléül, hogy még azok, akik tengerentúlról mentek új hazát keresni, mennyire szeretik őt.

Hát nekünk a new yorki osztrákok viselkedéséhez semmi közünk. Hanem ahhoz már igenis van szavunk, hogy ezt a meghódolástféle bolondériát egy oly egyet rendezz, amely jótékony célra létesül s amelynek a neve, a hatványos alap folyományaképpen, *felelősségen magyar*.

Az *Oesterreichisch-Ungarischer Volksfestverein*-ről van szó. Ezt az egyetemet mi is támogattuk. Támogattuk azért, mert egyetlen ezélja a jótékonyág gyakorlása volt s mert az egyet kebeléből alapszabályszerűen ki volt zárva minden politizálás. A jótékonyág mezején találkozhatnak ellenségek is. Miért ne férhetnének meg azon osztrákok és magyarok?

Mihelyt azonban az egyet tullepi azokat a határokat, amelyeket magának szabott, mihelyt új jelszavakat írt a zászlajára s különösen oly jelszava-

kat, amelyeknek hangoztatásával és érvényesítésével sérti a magyar érzelmepeket, mihelyt osztrák politikai jellegűt akar felvenni, magyar ember nem lehet továbbra is a tagja. Változtassa meg az egyet a nevét, törölje ki az „*Ungarischer*” szót, alakuljon át tisztán osztrák egyletté, akkor azután akár hason esuszhat innen Bécsbe, nekünk semmi kifogásunk nem lehet az ellen.

Komolyan figyelmeztetjük azokat az önzertes magyarokat, akik még most is tagjai az egyletnek s mint ilyenek, a hódoló ünnepepe rendezését megakadályozni nem bírták, hogy haladéktalanul lépjenek ki abból az egyletből.

Ha Wekerle Sándor tisztességtudásból elment Bécsbe meghódolni, legyünk mi magyarok, legalább itt Amerikában, annyiban tisztességtudók, hogy hangosan és határozottan visszautasítsunk minden közösséget a bécsi heczezel.

FUTÓ BANKÁR.

Rutsek Péter állítólag elütt.

Pittsburgból oly hírt veszünk, amelyet csak kétkedve fogadunk. Arról szól ugyanis a hír, hogy *Rutsek Péter* honfitársunk, akinek Connellsville, Brownsvillen és Uniontownban jölmény magyar bankháza voltak, nyomtalanul elütt.

A lapunkhoz beérkezett hír szerint Rutseknek egyik hivatalnoknéje esközölte ki a bankoknak hatóság útján történt lezárását, miután Rutsek napokon át nem jelentkezett.

Rutsek elfogadott betéteket s miután a nagymérvű visszavándorlás folytán a legtöbb betétet vissza kellett fizetnie, üzlete tarthatatlanná vált. Így szól a hír.

ITÉLETT.

A dánosi gyilkosokat nem itélték halálra.

A dánosi rablógyilkosok ügyének tárgyalása befejeződött. A négy főbűnös életfogytiglani fegyházát kapott, a többi kisebb-nagyobb börtön-, vagy fegyházbüntetést. Egyetlen egyet sem itélték halálra.

Ez hecsületére válik a magyar igazságszolgáltatásnak. Mert a tett elbírálásánál azokat az erkölcsi fogalmakat is tekintetbe kell venni, amelyek közt a tettes nevelkedett és élt.

EGY HAJÓJEGY MIATT.

Debrócsky new yorki magyar bankárt letartóztatták.

New York állam legújabb törvénye szerint senkinek hajójegyét árusítani nem szabad, aki erre a hajózási társaságtól felhatalmazva nem lett.

Ennek a törvénynek első áldozata *Debrócsky Gyula* new yorki magyar bankár. *Debrócsky* ur előttünk ismeretlen okoknál fogva nincsen megbízva a hajótársulatok által hajójegyek eladásával. Ezeknek eladását mégis tervszerűen üzte. Kedden a hamburg-amerikai vonal egyik hajójára szóló jegyet adott el, mire letartóztatták. *Debrócskyt* biztosíték mellett persze azonnal szabadon bocsátották. Az ügy tárgyalása elé azonban nagy érdeklődéssel néznek különösen a hajójegy-ügynökök.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

MAGYAR OSZTÁLYA

YOUNGSTOWN, O.

VAGYON: \$1,500,000 PÉNZT KÜLD az 6-hazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalékat kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lajos.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Alig van bevándorló. Ellis Islandon a hivatalnokok ünnepelek s a hajótársulatók is azzal vigasztalódnak, hogy az elnökjelöléssel beállandó gazdasági fellendüléssel akad megint számukra bőven emberszállítvány.

Alig van bevándorlás. De azért Magyarországból mégis csak jönnek ide minden héten. Igaz, hogy nem jönnek most ezrelék, de jönnek százával. A lefolyt héten is kétszázötven érkeztek Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük 64 magyar, 49 tót, 43 sváb, 35 horvát és 19 román.

New York államban maradt 8 magyar, 7 tót, 3 sváb, 2 horvát és 2 román. Pennsylvania utazott 7 magyar, 11 tót, 9 sváb, 2 horvát. Ohio államban ment 9 magyar, 3 tót, 10 sváb, 4 román. New Jersey államban utazott 3 magyar, 5 tót, 3 sváb és 3 horvát. Connecticut-be ment 5 magyar, egy tót és egy horvát. West Virginia-ba utazott 3 magyar, 2 horvát és egy román. Missouri-ba ment 5 magyar, egy tót, 8 sváb, 3 horvát. Michiganba utazott 3 magyar, 6 tót, 7 horvát és egy román. Delaware-ba 3 magyar ment. Illinois államban utazott 5 magyar, 5 tót, 7 horvát és 5 román. Indiana-ba ment 10 magyar, 6 tót, 10 sváb és 6 román. Wisconsin-ba utazott 3 magyar, 4 tót, 8 horvát. California-ba ment 5, Montana-ba 2 és Colorado-ba egy horvát.

MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ ORVOS TRAGÉDIÁJA. Néhány év óta New Yorkban élt egy dr. Auspitz Márton nevű magyar származású orvos, aki azelőtt más név alatt élt Budapesten s mint a „Gépírók Lapja” szerkesztője, nem a legkellemesebb emlékeket hagyta maga után. Itt New Yorkban az orvosi pályára lépett és a 93-ik utcában magánkórházat létesített nék számára. Anyagilag Auspitz dr.-nak elég jól ment volna a dolga, de erkölcselen hajlamai folyton bajokba keverték őt. Egyre-másra jelentették fel őt, hogy az orvosi tanácsért őt megközelítő asszonyokat erkölcselen ajánlatokkal illdözi, de a tulszerelmes orvos a bíróság előtt mindig tisztázni tudta a dolgát. Így eszelekedett a Koten Sára nevű ápolónővel is, akit megromlott s akiről, mikor a ballépés következményét már eltitkolni nem lehetett, tudni sem akart. A szerencsétlen leány hiába szaladt a bírósághoz. Mindenre kész tanuk Auspitz javára vallottak s a bíróság elutasította Sárát a keresetével. A leány ekkor elhatározta, hogy ő maga fog törvényt ülni megromtója fölött.

Hétfőn elhívta egy házba s ott ráölt Auspitz doktorra, aki szíven találva, összerogyott és meghalt. A leány nem szökött meg. Leült a lépcsőkre s a revolverrel a kezében várta a rendőroket. A rendőrségen elmondta megható történetét, azt az egyszerű, de egyszerűségében megrázó történetet, mely oly gyakran ismétlődik az életben. A szerencsétlen leányt persze letartóztatták. A rendőrorvosi tárgyalást június tizenhatodikán fogják megtartani s akkor fog eldölni a leány sorsa.

A meggyilkolt orvos nős ember. Felesége a vérdráma folytán nagybetegek fekszik most a lakásán. Az orvost, aki nagyon eszes és nagyon művelt ember hírében állott s aki sokra vihette volna itt Amerikában, csendesen temették el. Csak egynehány rokona vett részt a temetésen.

AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG CHESTER DOLGÁBAN. Frank Dyer Chester volt budapesti főkonzul helyébe már ki is neveztek Paul Nash urat, mindazonáltal örülünk, hogy az Amerikai Magyar Szövetség volt derék főkonzul érdekében feliratot intézett az Egyesült Államok elnökéhez. E felirat folytán elértük legalább azt, hogy legfelsőbb helyen tudják, hogy az amerikai magyarság szervezve van, hogy van egy szövetsége, mely az amerikai magyarok nevében és megbízásából figyelemmel kíséri a közügyeket. A Szövetség egyebekben válaszul a következő levelet vette:

Department of State, Washington, June 3, 1908. Mr. Joseph Turk, Secretary of the Hungarian American Federation, Cleveland, O. Sir, I have to acknowledge receipt of your letter of the 27th ultimo addressed to the President in regard to the Consul General at Budapest. In reply I have to say that Mr. Chester's resignation has been accepted and Mr. Paul Nash, of New York, has been appointed Consul General at Budapest to succeed Mr. Chester. I am, Sir, your obedient servant, for the Secretary of State, W. G. Carr Chief Clerk.

Külgyminisztérium. Magyarul: Külügyminisztérium. Washington, 1908 június 3. Türk József urnak, az Amerikai Magyar Szövetség titkárnak, Cleveland, O. Uram! Ezennel elismerem a budapesti főkonzul dolgában az Elnökhöz intézett, múlt hó 27-éről keltzett levelét. Válaszul van szerencsém értesíteni, hogy Chester ur lemondását elfogadták s hogy utódjául budapesti főkonzulnak Nash Pál ur New Yorkból lett kinevez-

ve. Készséges szolgálja, a külügyminiszter nevében, Carr J. W. irodafőnök.

FELBER UR REGÉNYE. A „Bevándorló” egyik mult heti, június 5-iki számában „A tréfa szomorú vége” czim alatt a következőket közöltük:

„Még a mult év elején történt, hogy egy Felber Sándor Pál nevű ember, aki Csongrádmegyéből vetődött New Yorkba és itt rajzolóknak adta ki magát, udvarolni kezdett Klein Máriának, egy feltűnően szép magyar hölgynek. A csinos magyar leány hallgatott a behízelgő modoru fiatal ember szavaira s elvégre Hunfalvy Hugó ügyvéd közjegyzői minőségében össze is adta a fiatal párt. A megtörtént házasságkötésről a közjegyző kettős okmányt adott át a házasságnak azzal a megjegyzéssel, hogy az egyiket az erre illetékes New York városi jegyzői hivatalban tétéményezték le. A fiatal férj ezt azonban nem vette. Míg 270 East 10-ik utcai fészékben vígan turbékoltak, azalatt a „derék” férj elinkofálta az okmányokat s így a megkötött házasság nyomait csak a — szerelem hagyta vissza. Az asszony sirva gyözött meg arról, hogy a házassági okmány a City Hallban beiktatva nem lett s hogy ennél fogva házassága nem törvényes. A férjet ezek után, mintán rosszhiszeműsége kétségtelené vált, az asszony kiutasította a közös lakásból s a jó madár szívesen repült tovább abban a hiszemben, hogy törvényes házasság nem lévén, az asszony iránt nincsenek kötelezettségek. Rutil kijátszott felesége Hunfalvy urhoz fordult, aki mint közjegyző, igazolni fogja, hogy a házasság törvényes uton és tanuk előtt meg lett kötve. Felber ur tehát hiába semmisítette meg az okmányokat, az asszony minden pillanatban felelősségre fogja őt vonhatni.”

E cikkely megjelenése után Felber Sándor Pál, aki Csongrádból vetődött ide közbéni, azonnal rolt be szerkesztőségünkbe, hogy mi igazságtalanságot követünk el vele szemben, hogy nem ő a hibás, hanem fiatal felesége, akit a legképtelenebb dolgokkal vádolt. Felber végre akképp viselkedett, hogy egyszerűen ki kellett őt dobniuk a szerkesztőségből.

Másnap délután Felber felesége, a debreceni születésű Klein Mária, aki ez idő szerint a 119-ik utca 247. száma alatt lakik, látogatott meg bennünket. Az asszony állítása szerint Felber munkakerülő, erőszakos ember, akivel nem akkor sem lehetett volna együtt, ha az esketéről szóló bizonyítványokat nem is semmisítette volna meg. Az asszony ez alkalommal rémes dolgokat mondott el nekünk volt férje felől. Al-

Nem kell. Van nekem szerződés, nyakig. Nekem pénz kell, öreg számar. Pénz beszél, kutya ugat.

Zala: Akkor meg fogjuk egymást érteni. [Feltápáskodik. A monoklit a szemére vágja.]: Nézze, Betyár Böske, én megmondom magának, hogy magának pénz kell. Akar pénzt?

A primadonna [az ajtóra mutat]: Takarodjék!

Zala: Jól van. [Megy.]

A primadonna: Megálljon! Maga olyan szemtelen, hogy szinte érdekes. Mondja, honnét vette a bátorságot, hogy nekem pénzt kínáljon?

Zala: Én nem kínálok pénzt, csak egy szerződést. De az megér magának egy kis pénzt. Semmi, csak egy aláírás. Csak a nevét írja alá. Betyár Böske. A szöveg itt van nálam, majd felolvasom. Hagyja olvasni!

A primadonna: Hagyom.

Zala [olvassék papírosról]: „Az Aszpázia-gyógyszertár tekintetes igazgatóságának, Budapest. Az önök által készített Alabastrin a világ legjobb pomádéja. Én évekig kísérleteztem a leg-híresebb szépségcsodákkal, de mindhiába: rücskös, szeplos maradtam és a kezim is durvák voltak. Amióta azonban az Alabastrin használatom, szép lettem, legalább tíz évvel megfiatalodtam s ennek köszönöm karrieremet. Nem mulasztatható el tehát hálámról biztosítani önöket és köszönetem újiból kifejezése mellett, még egy tégely Alabastrint kérek. Tisztelőjük: Betyár Böske, a Pepita-Színház tagja.”

A primadonna [felugrik a pamlagról]: Ki innét! Kifelé!

Zala [nyugodtan]: Mi az, hogy kifelé? Megyek én magamtól is, mint a villamos. Kell engem lökni? Engem nem kell kilöknö. Zala Marcell nem egy utolsó ember, Zala tudja, mi egy jobb modor, hogy mi egy bontón. Menjek?

A primadonna [sírógörcsöket kap]: Hogy én tíz évvel fiatalabb lettem! Mars ki, mars!

LEGOLCSÓBB UTAZÁS EUROPÁBA!

KETTŐSCSAVARU GYORS GŐZHAJÓKON

KÉNYELMES ELHELYEZÉS, KITŰNŐ ELLÁTÁS.

FELVILÁGOSÍTAST AD DIJMENTESEN:

LÁNG JÓZSEF IGAZGATÓ

1496 Second Ave., - - NEW YORK

MAGYAR BANKHÁZ, LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS.

litása szerint Felber meglátogatta őt mult pénteken az új lakásán s miután bebocsátani nem akarta őt, betörte az ajtót, majd kést is emelt ellene. Felber, mikor a lakásról eltávozott, az asszony állítása szerint magával vitte ennek ékszerét és pedig egy aranyórárt, két aranyláncot, három gyűrűt, egy melltit és egy medaillont. Klein Mária végül azt is kijelentette nekünk, hogy volt férje ellen mindenek alapján a 121-ik utcai rendőrbíróságon elfogatási parancsot eszközölt ki, attól tart azonban, hogy az ékszeret már pénzé tette s ezzel tovább állott.

HOL KAMATOZTASSUK A PÉNZZŰNKET. A legrégibb nagyböszabású magyar pénzüzetet a duquesnei Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulat, mely nemcsak a nevével fogva magyar, de magyarok által alapított, magyarok vezetik és ügyköre majdnem kizárólagosan magyar. Ennek a nagy pénzüzetnek, amely Pennsylvania állam ellenőrzése alatt áll, egyik oszlopemberére Klein Jakab honfőúrunk, aki-nél 1340 Penn Ave., Pittsburg Pa. alatt levő magyar bankházában az amerikai magyarság mindig lelkiismeretes, pontos és gyors kiszolgálásra talált s amely készségesen segítette mindig a magyarokat, amikor ügyes-bajos dolgukban oda fordultak.

Klein Jakab jó hírnevének, ernyedetlen munkásságának köszönhető jórésben, hogy a Duquesnei Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulat oly bámulatos virágzásnak indult. Ez a magyar pénzüzet most már szerepet visz a legnagyobb amerikai pénzüzetek sorában.

Aki tehát megtakarított pénzt kamatoztatni akarja, még pedig oly módon, hogy szükség esetén a pénz minden pillanatban mégis a rendelkezésére állhasson, az ne forduljon máshova,

csak a Duquesnei Magyar Amerikai Takarékos és Hiteltársulathoz. Ez a magyar pénzüzet minden nála letétele helyezett pénzek után négy százalékos kamatot fizet, de még esekkszámú-lára is fizet két százalékot. Az amerikai magyarság a saját érdekében eszelekedik, ha ennél a banknál helyezi el a pénzét. Minden levelt így czimzandó: AMERICAN SAVINGS & TRUST COMPANY, DUQUESNE, Pa.

ILLÉS FESTMÉNYEL. Napról-napra sürűbben látogatják meg szerkesztőségünket, ahol tudvalevőleg Illés Antal magyar festőművész egyes képei vannak kiállítva. A napokban Polgáry és Szentgyörgyi, New Yorkban időző magyar festőművészek látogatták meg a kis, de felelő értékes és értékes tárlatot s ez urak is elragadtatással beszéltek Illés mester képeiről. A képek, amelyek eladók, bárki által megtekinthetőek nálunk bármikor. Mi szívesen szolgálunk felvilágosítással az árakat és Illés urnak esetleg adandó megrendeléseket illetőleg.

ELUTAZOTT COLORADOBA. Sajnálatos értesülünk arról, hogy Czapp Gábor honfőúrunk, aki hosszú éveken át a New York állambeli Staatsburgban lakott, egészségi okokból családijával együtt a messze Coloradonak Pueblo városába tette át lakhelyét. Igaz szívvel kívánjuk, hogy Coloradonak üde levegőjében honfőúrunknak megromlott egészsége teljesen helyre-álljon.

UJFALUSSY IRMA HAZAZUTAZIK. Aranyországról álmódózott Ujfalussy színész honfőúrunk, amikor éveket ezelőtt fiatal feleségével utnak indult Amerika felé. Az álmok nem váltak be, Ujfalussyt a gondok és küzdelmek megtörték s a fiatal és tehetséges színész egyik new yorki temetőben alussza örök álmát. Özvegyen maradt

ga egy nagy gazember és lésölje rá a pasik nyakára, tégelyenként öt koronát ért a szokfene zsiradékot. Mit lehet tenni? Be kell szerezni a köszönőleveleket a kitudóségektől. És mink ezt nem kívánjuk ingyen...

A primadonna: Nézze, Zala. Szerencseje, hogy megváltotta, hogy szerelmem belém...

Zala: Most ne beszéljünk szerelemről. Ki beszél szerelemről? Nos, én ezt a nehéz ügyet úgy csinálom, hogy megnezem, a kitudóségek közül nem felejtetem-e valakit árverés? Pss! Csak eszedben! Semmi fakszni! Tudok mindent! Az összes butorok ezer koronáért! Kár volna! Irja alá a felolvastott levelet, és kap ezer koronát...

A primadonna: Nem tehetem, Zala, — nem tehetem... Hogy én... És ha meg látán, hogy mások is... talán!

Zala: Mások is? Naná! Majd mások nem! Láthatja, hogy magára szerelmem gondoltam, mert hoztam magának az Alabastrint. Ez még a legjobb. De mit szólna a Harisnyóhoz?

A primadonna: Minyon?

Zala: Haris. És eztet egy es. és kir. kamarásnak kellett aláírni, és csak száz koronát kapott. De aláírta! Naná. Hallgasson ide. [Elővesz egy papíros és olvassa.]: „Nem győzők köszönetet mondani az Aszpázia-gyógyszertár igazgatóságának a kitudónon bevált Harisnyónért. Én eddig oly makacs lábizzadáspan szenvedtem, magam körül husz méternyre oly büzt ársztogtam, hogy lehetetlené váltam a társaságokban. Egy tégely Harisnyón meggyógyított. Kérek még egy tégelyvel unokaöcsém részére. Tisztelőletl báró Tónk Amadil, es. és kir. kamarás.”

A primadonna: Pfüj!

Zala: Mi az, hogy pfuj? Van itt egy miniszteri tanácsosné is. Ez a Kontrapolos-t köszöni meg. És tudja, mit kapott? Ötven koronát. És tudja, mit

TÁRCZA.

KÉREK MÉG EGY TÉGELYLYEL!

Irta: Kanizsai Ferencz.

Színhely: a boudoir. Ebből minden gimnazista tudhatja, hogy csakis Betyár Böske, a Pepita-Színház ragyogó csillagának boudoirjáról van szó. Berendezés? Mint a mennyországban, vagy ahhoz hasonló.

I. JELENET.

Néma monológ.

Betyár Böske: [Egy, még a halottai-ban is boldog jegesmedve bőrén — mely a kanapét borítja — könyvvel a kaesójában, hever. A könyv: Nietzsche. Szerencsére megfordítva tartja és így, ha akarná, sem olvashatná. Gondolatai lehetetlen pészerszerű műveleteket eszlelnék ki és semmisítenek meg. Minden butor lefoglalva. Ha holnap reggel kilenczig nem fizet, — árverés. Manótt épp tegnap vitték szanatóriumba, az öreg gróf pedig gondnokság alá került. Előlegre gondolni sem lehet. Ezer koronára van szükség, de a színigazgató, ez a gaz uszornok, legfeljebb tizenegy korona ötvenét állírt adna.]

II. JELENET.

A komorna: Tessék. [Névjegyet ad át.]

A primadonna: Zala Marcell képviselő? Nem ismerem, de reményem, hogy zsidó.

A komorna: Naná!

A primadonna: Szóval: a vallásáról ítélve, görbe lehet az orra. Böcsássá be. [Pözba nyujtókodik.]

III. JELENET.

Zala Marcell [Sárga cipő, smoking, két nyakkendő, monokli; a kezében panama-kalap.]: Zala vagyok.

A primadonna [esőkre nyujtja a kezét]: Jöjjön ide, barátom. [Fuvólázó hangon, első számú mosolyával.]:

Éppen Niecsét olvasom. Alzó spráh Zatarusta...

Zala: Mélyen tisztelt művész! Én Zala Marcell országos képviselő vagyok.

A primadonna: Nem baj. Csúcses le ide mellém, a szőnyegre. Leülhet: perzsa.

Zala [leül a kanapé mellé, a szőnyegre, lábait keresztbe fonva]: Kiszíthand.

A primadonna: Ellenzéki, vagy koalíziós?

Zala: Koalíziós.

A primadonna: Eljen a háza. Nagyon szeretem hazánkat. Élek-halok a magyar népért. Ah! A furulyászó, az árvalányhaj. De mi az, öreg buksi, miért nincs maga máma a parlamentben? Nem fél, hogy kikap a miniszterektől?

Zala [köszörüli a torkát]: Félreértés. Egy kis félreértés, mélyen tisztelt művész. Én nem egy kerületet, én egy egész országgrészt képviselek. Én az Aszpázia-gyógyszertár országos képviselője vagyok.

A primadonna: Micsoda?

Zala: Az Aszpázia-gyógyszertár országos képviselője.

A primadonna [még nem érti]: Ismeri Lengyel Zoltánt?

Zala: Egy kérdé. Naná, nem ismerem.

A primadonna: És tegeződnek?

Zala: Én? Lengyel Zoltánnal? Hát lehet?

A primadonna: De Wekerlével igen?

Zala: Avval nem.

A primadonna: Maga tulságosan exclusiv! Hiszen a képviselők a minisztereknek azt mondják, szervusz kegyelmes öcsém!

Zala: Én nem mondom. Mondja más.

A primadonna: Jó. És mit akar?

Zala: Hogy mit akarok? Én szerződést jöttem ajánlani az ünnepeit művésznőnek.

A primadonna [elfintorítja az orrát]:

felesége, aki önfeláldozással gondozta férjét, ennek halála után becsülettel megküzdött az élet nehézségeivel. Keményen dolgozott, de belefáradt az amerikai sorvasztó munkába. Most megy a Szlavonián hazra. Ujabb boldogságot keres Magyarországon Amerikában elhervadt reményei helyébe. Kívánjuk, hogy megtalálja.

RIZSÁK ÜZLETI JUBILEUMA. Passaic magyarsága ünnepre készülődik. Együtt fogja megünnepelni *Rizsák János* honfitársunkkal magyar bankháza létezésének tizedik évfordulóját. Cseppet sem esodálkozunk azon, hogy *Rizsák János* üzleti jubileuma ünnepét fogja képezni Passaic magyarságának, hiszen Rizsák János a lelke, a vezetője, a szoszólója, a támogatója annak a magyarságnak. Értésülésünk szerint az az üzleti jubileum nagy ünnepi keretekben fog lefolyni s több mint valószínű, hogy Passaic amerikai előkelőségei, politikai és társadalmi előkelőségei is hozzájárulnak majd egy derék, törekvő, áldozatkész magyar ember ünnepeléséhez.

BOSZORKÁNYT ÜLDÖZ. Rémes dologról értesítenek bennünket Cleveland városából. *León József* honfitársunk a munkátlanság ideje alatt egyre boszorkányokról szóló történeteket olvasott. Ez az olvasmány annyira megzavarta a fejét, hogy a szomszédságában élő *Rick József*-ben boszorkányt látott. Embert kötelességének tartotta, hogy a boszorkánytól megszabadítsa a világot. Rálesett az utcán Ricknére és késsel szürkálgatta őt. Csak nagy nehezen lehetett az örgőngöt megfékezni és a rendőrségre vinni.

THURY ILONA JUTALOMJÁTÉKA. Mult vasárnap ünnepelte *Thury Ilona* a new yorki orfeumban jutalomjátékát. Akinek a new yorki magyarok még a mindennapi kenyeret sem bírták biztosítani, azt a németek valóságos virágosóval és számos ajándékkal árasztották el. A közönség szinte tombolt örömeiben, amikor *Thury Ilona* kilépett a színpadra s az egész estét át szünni nem akaró óvásokban részesítette.

A MAGYAR COAL CO. Már hónapok előtt jeleztük, amit most hivatalosan beismertek, hogy az Ohio állambeli Parletten létesült *Magyar Coal Co.* megszűnt. A részvényesek a Wabash Coal Co. részvényeivel lettek kárpótolva akképp, hogy rá kellett fizetniük. Azt mondják, hogy a jóhiszemű magyarokat, akik azért vásároltak részvényeket, mivel állandó munkát ígértek nekik, most a Wabash Coal Co. fogja foglalkoztatni.

ÚJ MAGYAR SZINTÁRSULAT. A régi magyar szintársulat romjain, ér-

kellett aláírnia, ami nyomtatásban benne lesz az összes lapokban! [Olvasva:] ...A *Kontrapolos* kitérően bevált. Férjemmel és gyermekeimmel évek óta vakarászunk kellett a kiirt-hatatlan poloskák miatt. Egy tégyely *Kontrapolos*-sá többi. És kér még egy tégyelyel. Hát a tenorista! Ujjé!

A primadonna: Melyik?
Zala: Nahát melyik? Hát van még egy tenorista?

A primadonna: Zirmey?
Zala: Az! A nők barátja! A nagy nőcsábász! De most fuses a szerelemnek! Igaz, hogy hatszáz koronát kapott. És igaz, hogy kellett neki. Naná, nem kellett.

A primadonna [kárörömmel]: No és, no és!...

Zala: Na ná, de milyen no és! Ó kapta a Herkuloidot.

A primadonna: ? ?
Zala [olvas]: „Egy tégyely *Herculoid*-paszta bedörzsölése visszaadta ifjú erőmet. Már végképp elgyengültem. Most ujjon fiatalnak és erősen érzem magam! Kérék még huszonöt tégyelyt.”

A primadonna: Hehe...! Szegény Zirmey, ennek löttek...
Zala: Na, lássa. Én magát megki-méltem a Herkuloidtól, a Kontrapolos-tól, a Harisnyóntól; én gönnoltam magának az Alabasztrint, és fizetünk érte ezer koronát. [Előveszi a fogalmazványt.] Nalját, aláírja!

A primadonna: De csak a maga kedvéért, vén csasim! [Aláírja.]
Zala: Na lássa! És még hozzá megjelenik a legjobb lapokban, az első elit újságokban! Hallja, sokan verset írnak, és azt kinyomatják a lapokban, és mégse szegydik magukat! Pedig az izeg-izeg és csak egy közönségit és kapott érte ezer koronát... Ennyit Mikszáth egy egész tárczáért se kap. Nohát kap?

tesülésünk szerint, új szintársulat van alakulóban New Yorkban. Arról van szó ugyanis, hogy az új színgazgatói céget *Pressburger* és *Horváth*-nak fogják nevezni. Az igazgatóság az östöl kezdve *naponta* akar magyar színelőadásokat rendezni. A vállalkozók már merészségükkel fogva sikert érdemelnek.

TORONY A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-SZÁMÁRA. New Yorkban a Park Avenue és 41-ik utca sarkán levő Terminal Buildingre tornyot emelnek most. Ott lesz a drótnélküli telefon főállomása, ahonnan kétszázötven mérföldre fognak egyelőre drótnélküli telefon útján beszélhetni. A társaság ezzel a tengerrel a szárazföldre tette át a drótnélküli telefon használatát és kétségtelen, hogy épp oly rohamosan fogja meghódítani maga számára a szárazföldet, ahogy meghódította a tengeret, ahol tudvaleg nagy sikerrel használják a hadihajókon.

Ismételve emlitettük, hogy a drótnélküli telefon teljes kiszámlányolására részvénytársaság alakult. Emilitettük azt is, hogy a részvények bevásárlásánál jobb és biztosabb befektetést alig ismerünk. Egy részvény ára most tizenöt dollár. Pénzküldemények, avagy magyar nyelven megírt tudakozások így czimzendők: THE ELLSWORTH COMPANY, 43-49 Exchange Place, NEW YORK CITY.

RIFFL GYULA BALESETE. Igaz sajnálattal vesszük a hírt, hogy *Riff Gyula* honfitársunkat, newarki bekebért komoly baleset érte. Amint ugyanis *Fényes Lajos* plébános urat, aki tudvaleg a connelsvillei plébániát vette át, a vasútra kísérte, a vonat elütötte őt. Csodának mondható, hogy a baleset végzetessé nem vált. *Riff* honfitársunk még most is ágyban fekvő beteg, reméljük azonban, hogy nemsokára visszatér teljesen egészségébe.

FELHÍVÁS. A *Passaic Magyarok Közértéki Nagybizottság*, az *Amerikai Magyar Szövetség helyi választmányára* tisztelt tagjaihoz: Ezzel felkérjük a fent nevezett testületünk minden egyes tagját, hogy a f. hó 12-én, pénteken este 8 órakor, a gyűlés helyiségében, 121 2nd St. tartandó *rendkívüli közgyűlésen* megjelenni sziveskedjenek. Tekintettel az elintézendő fontos ügyekre, kívánatos, hogy a testület minden tagja kötelességének ismerje a gyűlésen való megjelenését. Felhívásunkat ismételve vagyunk üdvözléttel...
A: *Elnökség.*

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Iskolai gyakorlat. Hogy beálltak a meleg idők, megkezdődtek a magyar iskolák is Amerikában. A magyar iskolák haladás szerint vannak osztályozva.

A haladók egyik osztályában a tanító írásbeli gyakorlatként feladta a nyarat. A sok gyakorlat között ime itt van egy, amit egy 8 esztendősi fiú adott be.

A nyári napon.

Nyáron nagyon meleg van. Mikor pap este hazajön, aszongya hogy dem hot és leveti a kabátját és a strimprkét és kemény inget és szlipert luz. Nyáron mam mindig hideget ad eni, pap mindig mongya. A fene egye ki ezt a sok kold diszit. Nyáron mindig éhes maradok. Mam ilyenkor sir és aszongya, hogy minden monit drinkre spendolsz. Pap ilyenkor engrri és aszongya, hogy mert nem veszel a bankból, mam aszongya nincs egy szingl penim se, pap aszongya, hogy van neked a bóród alatt is, mam akkor kikerget a roomból. Mikor megint beszabad menni, akkor mamnak hedéjke, papnak pedig melege van és engem küld egy paint bírért. Mikor megütök a szapert, akkor megint kel ranolni bíréri. Oztán a harmadik paint után pap akar még egy painttel, mam nem enged, akkor pap megint engrri, felöltözik, mi pedig levetkőzünk, aludni megyünk és csak akkor ébredünk fel, mikor pap hazagyön.

Bíró előtt.

A napokban valami pörben tanuskodásra szólítottak fel egy magyar embert itt New Yorkban. Honfitársunk vallomása annyira különösen hangzott, hogy a bíró nem sajnálta az idejét és kérdéseket intézett hozzá. Arról akart ugyanis meggyőződni, hogy aki ennyire különösen hangon mer a vallomásában az egyéni tisztességről nyilatkozni, mit tudhat a törvényekről s hogy milyen véleményvel bír a hatóság közegekről.

Feltette hát a tanúnak a kérdést: — Mit tenne ön, ha az uton találna egy esomó pénzt? — Átadnám a legelső rendőrnek s elmondanám neki, melyik helyen és mikor találtam. — Ez ugyan már egyáltalán nem tartozik ide, de azért megkérdezem: Mit tesz ilyenkor a rendőr? — Kapu alá hív és felszólít, hogy felezzünk! — hangzott a válasz.

Pórujárjrt völegény. Javában állt a kézfogyó, mikor a család kiszóltja az apát, az apa nagy titokban kiínti az ünneplő közönség egyetlen fiskális tagját, akit furfangos néven ismernek, végül kihívták a völegényt is. Hármán diszkuráltak aztán a folyosón egy negyedik urral, aki legkevésbé sem barátságból vonta hóna alá a völegény karját.

Az a negyedik ur rendőr volt, aki egy szerelmében csalódott családleány jogos panaszára el akarta vinni a völegényt.

A botrány elkerülhetetlen volt. Nem hiába volt azonban ott a fiskális, aki eligazította az ügyet szép simán. A rendőrt ugyanis, mint a „völegény barátját”, bevezették a társaságba s ott mulattak kivilágos kivirradtig, amikor aztán a völegény barátja karján távozott — a dutyiba.

Itt kezdődött a fiskális munkája, aki előszedte minden ékesszólását és alkuszí tehetőségét, addig beszélt a már joggal többszámot használó és szerelmében esalódott leánynak, míg az hajlandó volt a pórtól elállani és egy bizonyos összegnyi kártérítéssel — több száz dollár volt — születendő gyermekének vagyoni biztosítékot szerezni a nevelítéshez.

Egész csinosan és simán elintézték a dolgot s mikor már el is felejtették az ügyet, a völegénynek idézett kézbesíték megint. Haragra lobbanna futott az ifjú a fiskáliszhoz s ketten együtt a bíró elé.

A már kielégített családleány indított pert a völegény ellen gyermektartásért.

— De hiszen én már fizettem egyszer sok pénzt neki a gyerekért.

Akkor állott elő az asszony a karján két gyerekkel és így szólt:

— Ezért a gyerekért — s a balkarján fekvő gyermeket az asztalra tette — már fizetett, de ezért még — s a másikat magasra emelte — ezért még nem fizetett egy hunczut centet sem!

Akra.

ÁLDOZATOK.

Egy budapesti leány tragédiája.

Mindennapos dolog. A fiatal ember szerelmek esküszik. A leány hisz. Elcsábítják és aztán faképnél hagyják.

Napról-napra százával esnek meg az ily dolgok. A közönséget már csak nem is izgatják. Pedig ezek a legmegrázóbb tragédiák, amelyek a legkisebb színpadon, az emberi szíven játszódnak le.

Lapunk más helyén adunk hírt arról a tragédiáról, mely most New Yorkban játszódott le. Itt az esztét veszített leány megölte életének megrontóját, egy magyar orvost.

Budapestről hasonló dolgot jelentenek.

Varga Gizella huszonegyéves leány négyeszer rálött a Deák Ferenc-utcában *Zsifkovics Andrást* borbélyra, aki elcsábította. A esinos szobaleányt kihallgatása után szabadon bocsátották s egy rendőr hazakísérte a Semmelweis-utca 11. száma alatt levő lakására. Másnap délelőtt azonban megjelent a főkaptányaságon *Zsifkovics* az ügyvédi társaságában és keservesen panaszkodott:

— Kérem szépen, kapitány ur, — mondta Tóth Jánosnak, — az életem egy pillanatig síncsen biztonságban. Megtudtam, hogy az a leány újra merényletet akar elkövetni és nem nyugszik, amíg el nem pusztít. Tessék becsukni!

Detektiveket küldtek ki *Varga Gizelláért*. A sokat szenvedett, szerencsétlen teremtés, akinek *Zsifkovics* két gyermeke is van, apatikusan fogadta a vádat és egyáltalán nem védekezett ellene. Nagyon megviselte a tragédia, a rendőr Deák Ferenc-utcában összeesett és sokáig eszméletlenül fekvött. Amikor a letartóztatást elren-

BALOGH ISTVAN ur

képviseli Connecticut állambeli Torringtonban a Bevándorló-t. Előzetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtáshat.

The Radio Telephone Co.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG
Alaptőke kétmillió dollár. Alaptőke kétmillió dollár.

The Ellsworth Company

43-49 Exchange Place, New York.

Hogy ezt a találmányt, mely a távbeszélés terén máris forradalmat idézett elő, kibővíthessék és a világ minden részében értékesíthessék, a társaság újabb részvények kibocsátását határozta el.

EGY RÉSZVÉNY ÁRA TIZENÖT DOLLÁR

A társaság, mely a részvényeket megvételre felajánlja, nem új. A társaságot épp oly előnyösen ismerik, amilyen előnyösen ismerik a találmányt, MELY AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HADIHAJÓIN MÁRIS HASZNALATBAN VAN s a tengernagyk legnagyobb melegegedését vívta ki a maga számára. Aki tehát részvényeket vásárol, nem spekulál, hanem

ELŐNYÖS BEFEKTETÉST

eszközöl és pénzt jobban jövedelmeztetni, mint bármily bankban, vagy bármily más vállalkozásnál. A RADIO TELEPHONE CO. az ő részvényeseinek máris fizetett minden részvény után osztalékot s ez az osztalék abban a mértékben nagyobbodik, amily mértékben a társaság működési köre nagyobbodik.

A RADIO TELEPHONE ELŐNYEI.

Aki ismeri az eddigi telefontársulatok üzletvezetését, tudja, hogy mily mesés haszonnal dolgoznak. A RADIO TELEPHONE — drótnélküli távbeszélés — a régi társulatoknál sokkal nagyobb jövedelemmel van hivatva dolgozni először is azért, mert a költéségek drótok lefektetése feleslegessé válik, másodsor pedig azért, mert a működésre semminemű államtól, semminemű hatóságtól nem kell költséges engedélyt vásárolnia.

TÁVIRÁS ÉS TÁVBESEZLÉS.

A közönséges távirásnál, a DRÓTTAL VALÓ távirásnál itt Amerikában EZER dollárnyi befektetés manap megér SZÁZÖTVENEZER dollárt. A DRÓTNÉLKÜLI táviró körül befektetések még ezt a hasznot is felülmúlják. Így vagyunk a TELEFONIROZÁSSAL, a távbeszéléssel is. Aki a régi telefon-rendszer berendezésénél SZÁZ dollárt befektetett, ma gazdag emberré lett. Aki az új, a DRÓTNÉLKÜLI telefontársaságba fekteti a pénzét, még nagyobb, hamarjában ki sem számítható hasznot fog huzni.

VEGYÜNK RÉSZVÉNYEKET

amig olcsók. MA még TIZENÖT dollárjával lehet venni egy részvényt, RÖVIDRE talán már HUSZ dollár lesz az ára s ki mondhatná meg, hogy egy év múlva mennyibe fog kerülni egy részvény? Szegény is vásárolhat, gazdag is. Egynehány részvény idővel oly tőkét képviselhet, melynek gyümölcséből meg lehet élni.

AKI VENNI AKAR, IRJON MAGYAR NYELVEN.

IRJON AZONBAN, MIHELYT E HIRDETÉST ELOLVASSA, E CZIMRE:

The Ellsworth Company,

43-49 Exchange Place, New York.

BOYANCE HALL

105 EAST 63-ik UTCZA, NEW YORK

A Lexington és Park Avenuek között.

KIVÁLÓ ÉTTEREM. TÁGAS TÁNCZTEREM.

— Mulatságokra és gyűlésekre felette alkalmas. —

BOYANCE JÓZSEF, tulajdonos.

S Z A B Ó L A J O S POSTAMESTER

CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE

Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasuti jegyek törvényes ügynöke. Pénzszállítás Európá bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakoszerűben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. Czim: LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

HONFITÁRSAK! Hajó- és vasuti jegyet olcsón vásárolni, pénzt az ó-házba gyorsan és biztosan küldeni a LEGTANÁCSOSABB a

MAGYAR TUDAKOZÓ- ÉS KÖZVETÍTŐ IRODÁNÁL

KASTAN, STAUBER & CO.

bankárok, hajó- és vasuti jegyiroda. — NEW YORK. 1239 FIRST (1-ső) AVENUE, 67-1K UTCZA SARKÁN, Ügyvédi és közjegyzői iroda. Tanács ingyen. Kérjenek árjegyzéket és menetrendet. Kölcsonkönyvtár.

delő végzést kihirdették előtte, csak annyit mondott:

— Azt se bánom, ha felakasztanak, CSAK A KICSIKÉIMET NE HAGYJÁK ÉHEZNI.

Felkísérték aztán az egyik második emeleti czellába. Ez délelőtt tíz óra tájban történt. Este tizenegy órakor azt jelentették az inspekcziós tisztviselőnek, hogy valami nagy baja lehet *Varga Gizellának*. Nem ebédelt, nem vacsorázott, folyton csak alszik és a legdühösebb zajra sem ébred fel.

Dr. Rónay Sándor rendőrorvos megvizsgálta a leányt és konstataulta, hogy különös betegség lepte meg: álomkór-ság. A kiállott nagy izgalom után bekövetkezett a reakció. Hasztalanul kísérleteztek, hogy felébresszék, mélyen aludt még reggel is. Értésítették aztán a mentőket, akik a nónás leányt

kiszállították a rabkórházba. Ott délben tért csak magához rövid időre, de aztán nemsokára elkábult s aludni kezdett. Remélik azonban, hogy gyógyíthatják pár nap alatt.

A vizsgálár egyebként megállapította közben, hogy *Zsifkovics*, az ex-völegény, nem mondott igazat s a szegény leánynak esze ágában se volt, hogy a merényletet megismételje. Szabadlára is fogják helyezni, mielőtt felgyógyul.

— CSAK A KICSIKÉIMET NE HAGYJÁK ÉHEZNI, mondá a leány, aki immár közömbössé lett a saját sorsa iránt.

És mégis őt zárták el, nem pedig a lelketlen csábítót.

Furesa világot élünk. Nagyon furescsát és elszomorított.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. A „Bevándorló” elnöke: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHÁLY. Székhely: 4350 ORCHARD, NEW YORK. Telefon: 4350 ORCHARD. Passaic iroda: 16 Monroe St., Passaic, N. J. Irodavezető: Rimaszécsi Szegedy Gyula.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$3.— Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the „Immigrant” Publishing Co., Aladár Makray.

Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Passaic offices: 16 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: J. R. Szegedy.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.— For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

„Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja.”

„Member of the American Hungarian Press Association.”

SZILÁNKOK.

—Ne csodálkozzunk azon, hogy a külföld nem bír tisztába jönni Magyarország államisága dolgában. Hogy is higgyenek abban, hogy Magyarország önálló és független állam, amikor fejlődése sínesen. Azaz van, nélcse. De tényleg ez a fejlődés állandóan másutt, az országon kívül lakik s csak néha látogat el vendégségesen Magyarországra s ekkor is csak néhány napra.

—Ez a különös s csakis az ezérvés Magyarországon lehetséges jelenség persze feltűnt egy magyarbarát angol írónak is, akinek Archibald R. Colquhoun a neve. A derék uriember könyvet írt Magyarországról. Szépet és okosat írt. Szinte jól esett olvasnunk.

—Írt a királyi palotáról is. Ezeket írta: „A nagyszéri királyi palota, melynek erkélyéről felséges kilátás nyílik a Dunára és a fővárosra, csaknem egész éven át üresen áll. Néha néha beleszáll a király, de csak pár napra és ha megérkezik, magával viszi egész szolgálomelyzetét, házi szerkeit, sőt, ha himni lehet, osztrák borát és ásványvizet is. A királyi család más tagja nem megy Budapestre; a trónörökösöt ott nem ismerik. Ez a mellőzés nagy sérelem a magyarokra nézve. Értik, hogy az uralkodó jelenléte szükséges a magyar székvaros méltóságának fentartására és hogy nélküle legalább az év egy részén át fővárosuk fénye hiányos, ők pedig meg vannak fosztva joguktól. A magyar főnemesség Bécsből Budapestre költözött és itt fényes palotákat épített, de társadalmi tekintetben hiányzik az a középpont, az az őszfön, melyet csak az udvar szolgálhatat.”

—Okosan beszélt a derék ánglius. Ő nyilván nem tudja azonban, hogy a magyar kormány nemcsak nemzeti, de mindenkefelett — „tisztességtudó” Bécsesl szemben. Ez a nemzeti kormány dehogyan találja rendkívülinek és rendellenesnek, hogy idegen országba kell mennie, valahányszor a magyar nemzet dolgában beszélni valója akad a magyar királylyal.

—Néhány nap mulva Chicagóban meg fogják mondani, hogy a jövő négy esztendőben ki lesz az Egyesült Államoknak a feje. Néhány nap mulva fogják hivatalosan megmondani, a nép azonban már most tudja, hogy Taft a jövő elnöknek a neve. Mert hát a szabad Amerikában sem választ többé a nép, hanem kineveznek valakit a nép számára. Hogy azonban a nép elhitesse önmagával, hogy mégis csak ő az ur a házban; a költséges választásokat még nem törölték el.

—A chicagói konvenczió a new yorki magyar republikánus klub is képviselve lesz. Főhadiszállást is nyit. S e főhadiszállásra meghívja az összes delegátusokat magyar borra. Így tudja Braun Márkus honfitársunk az amerikai nemzeti politikát a magyar gazdasági politikával összeegyeztetni.

AMERIKAI DOLGOK.

GOULDÉK VÁLNAK. Gould Jay Ferenczet tudvalevőleg odahagyta a felesége s ez természetesen kitűnő alkalmat adott a lapoknak arra, hogy erről a házasságról, de különösen a férj életéről Gouldékra nézve meglehetősen kellemetlen hangon írjanak. Most Gouldné jónak látta ezeket a bofrányokat előidézni és csináló lapokat egy nyilatkozattal tételével elhallgattatni. Kijelentette ugyanis, hogy ők közös megegyezésből és azért válnak el, mert — közvetlenül ezt előidézni ok nélkül nem képesek tovább együtt élni. Most már csak azt szeretnék tudni, hogy Gouldné hol fogja megindítani a válópört. Nagyon valószínű az, hogy New Yorkban, mert New York államban tudvalevőleg csak egyetlen válási okot ismer a törvény s ez a házasságtörés. Az pedig hihetetlen, hogy Gouldné ezen az alapon kérné a válást s ezzel egy újabb botrányt idézne elő.

JÁTÉK KÖZBEN. Wilzig Vilmos, egy 4 esztendő kis fia rettenetes halált halt tegnapi éjjel New Yorkban. A gyermek az ablak elé állított pamplagon bukfenetet vetett s azzal mulatott. Mindjohabban belenyeledett a játékba, mikor egyszer a ruganyos pamplag felhajtotta s a gyermek kizuhant az ablakon át az utcára, egészenen bátyja lábai elé. Az öt emeletnyi magasságból lezuhant gyermek nyomban meghalt.

LINCOLN-NAP. Jövő év február 12-én lesz Lincoln Ábrahám születésének századik évfordulója. New York város polgármestere a napokban köriratban értesíti a hatóságokat egy megtartandó gyűlés idejéről, amely gyűlésen a biztosságokat is meg fogják választani.

LEFEJEZETT MOZDONYVEZETŐ. A New York Central vasútársaság egy expresszvonatjának mozdonyvezetője, Miller, borzalmas halált halt a New York állambeli Peekskill előtt. A sebesen haladó vonatból túlságosan kihajolt s a fejét a vonat számára kivált utat szegélyező sziklatömbbe ütötte. A szerencsétlen ember feje egészen szétloccsant s csak a fejetlen törzse zuhant vissza a mozdonyba. A vonat a fűtő vezette be Peekskillbe.

AZ ALELNÖK. A republikánus párt nem tudta elhatározni magát arra, hogy kit jelöljön az alelnöki állásra. Maga Roosevelt is, eleinte Sherman képviselő és Woodruff között válogatott. Most azonban, mint mindig, Sherman is, Woodruffot is elejtette s legajánlatosabbnak Cortlyon pénzügyminiszter jelölését tartaná. Roosevelt kívánsága pedig nem maradt teljesítetlen.

AZ ÜLDÖZÖTT GAZDAGOK. Ezek a szegény new yorki milliósok, akik nagy keservesen kiállják a gazdasági válságot, még nyaralóhelyükön sem tudják nyugtukat lenni. Kiköltöztek a Massachusetts állambeli Lenoxba, ahova követték őket a fekete kéz banda tagjai. Egyre-másra kapják a halálfejes leveleket, melyekben halállal fenyegetik őket, ha 5000 dollárt le nem fizetnek. Egy Pollock Vilmos nevű milliósoknak már fegyverrel a kezében kellett a „kérlemező” fekete kéz banda ellen védekezni. Lenox rendőrsége talpon van, de eddig a fenyegető levelek íróit nem tudták kézrekeríteni.

SENZÁCIÓS VÁLÓPÖR. Baltimoreban dr. Wilson Pierce válópört indított a felesége ellen s erre a válópörre az Egyesült Államok egy volt szenátorának, Wellington Györgynek az asszonyhoz való túlságos barátságos szolgálattja az okot. A botrányos válópört Baltimore közönségének nagy érdeklődése kíséri.

HALÁLRÁITÉLT JÓ. Illinois államban Bilik jóst halálra ítélte a bíróság, amiért egy azóta már öngyilkossá lett asszonnyal ez utóbbinak férjét és négy gyermekét meggyilkolta. Bilik a kormányzóhoz fordult kegyelemért, amit azonban ez megtagadott.

VASUTI SZERENCSETLENSÉG. Buffalóból táviratozzák, hogy Canadában a határszélen, Stevensville mellett a Wabash-expressz három kocsija kikapott. Husz ember sérült meg, akiket egy buffalói kórházba szállítottak. A sebesültek európai turisták, akik most akartak Európába visszatérni.

NAGY TŰZ. Staten Islandon, Wadsworth közegében egy altisztai családok által lakott házban kedden tűz ütött ki. A tüzet a kivonult tűzoltóság pár perc alatt eloltotta. Alig értek azonban a tűzoltók vissza lakonyájukba, újra tüzet jeleztek a fent említett ház lakói. A házban ugyanis félórával az első tűz eloltása után újra kitört a tűz s csakhamar lángban állott az egész épület. A tűzoltóság a nagy tüzzel szemben teljesen tehetetlen volt. A ház szomszédságában levő puskaporraktárt kellett folyton locsolniok, nehogy az felrobbanjon. A ház porig égett.

HÁRMAS IKREK. A Wisconsin állambeli Fond du Lacban ismét együtt ünnepezték meg a világ legidősebb három ikertestvérét, a Windecker-testvéreket, születésnapjukat. Sidney és Sylvester Windecker, valamint nővérük Pier M. Györgyné, most töltötték be 64-ik életévüket.

PASSAICI HIREK.

Tízéves jubileum. A Passaic Első Magyar T. és B. Szent Erzsébet Női Egylet tízéves fennállásának emlékére színelőadással egybekötött nagy mulatságot rendezett a hó S-án a Mokrai-testvérek dísztermeiben. Színrekerült a „Czigánybáró”. Két főalakítások voltak: Stecz Teréz k. a. [Czipra czigányasszony], ki szerepét a legnagyobb odaadással játszotta; Tóth Mihály [Barinkay] most is, mint általában esetben, megmutatta kitűnő tehetségét. Rozsnyay János [Zsupán] ügyes alakításával méltó elismerést érdemelt. Jók voltak továbbá Jurik Mártonné, Terray Béláné, Koch Szeréna, Kranicz István, Bence János, Terray Béla, Zavecky Béla. Czigányok: Kerész Jenő, Kalinák János, Fricz János, Markófyos nő: Kovács Boriska, Flaska Mariska, Literáti Honka, Vagdás Róza; szobalányok: Szanyi Mariska, Orosz Boriska; halászlányok: Andrá Erzsike, Vörös Teréz, Horváth Mariska, Évinger Róza, Gombos Teréz, Lakatos Mariska, Stefán Erzsébet, Koch Róza, Erdős Lina, Rampa Katalin; halászlányok: Vitéz János, Szabó Ferencz, Palánki Imre, Schweigharth Nándor, Simon Lajos. Rendező Markó János volt, a sugó néhez szerepét Radóczy Kálmán végezte.

Színelőadás után bankett volt, hol a jó és izletes ételek igazán csalogatták a jótégygyű közönséget. Ezt követte az igazi mური, mely kiválóan virradtig tartott.

Végül elismerést érdemelnek: özvegy Sivák Jánosné, Jánoki Józsefné, Köblös Mariska, Kerekes Istvánné, Orosz Ferenczné, Szanyi Józsefné, Mokray Mihályné, Mészáros Istvánné, Gyöngyösi Jánosné, Bence Jánosné és Sedlák Józsefné, kik fáradhatatlan tevékenységet fejtettek ki az ünnep igazi sikere körül.

Keresztelő. P. Kovács János honfitársunkat neje, szül. Juhász Erzsébet, egy szép leánygyermekkel ajándékozta meg. — A keresztelést Kuthy Elemér ref. lelkész végezte. Keresztülők voltak: György József és Gyenes Anna. Az újszülött Zsuzsika névre kereszteltett.

PRINETTI HALÁLA. Olaszországnak nagy halottja van. Prinetti Gyula gróf, volt olasz külügyminiszter négy-napos szenvedés után 57 esztendőskorában meghalt.

A BANYAMUNKÁSOK. Párisban tartották meg a bányamunkások nemzetközi kongresszusukat, melyen az Egyesült Államok bányászai is képviseltették magukat. Határozatokat hoztak a nyolc órai munkaidő tekintetében.

MEGMÉRGEZETT TÁRSASÁG. Párisban az automobil-klub nagy bankettet rendezett, melyen háromszázan vettek részt s a bankett után valamenynyien megbetegedtek. Rossz, romlott ételt szolgáltak fel a banketten és mérgezési tünetek között 300 bankettező betegedett meg, akik közül egy már meg is halt, számosan pedig élet-halál között lebegnek.

MENTENI AKARJÁK. Az előzetes vizsgálatok befejezést nyertek s a bíróság elhatározta, hogy Eulenburg herceg perét a legközelebbi esküdtzéki ülészek alatt tárgyalás alá veszi. A herceg családja is adatokat gyűjt és pedig arra nézve, hogy a vádlott főúr nincsen beszámítható állapotban, ami már magában is bizonyítja a herceg bűnösségére, mert ellenkező esetben a család nem örülne, hanem ártatlannak nyilvánítaná Eulenburg herceget.

A NAGYVILÁGBÓL.

BALESET. Vilmos császár felesége, Augusztia Victoria eszászárne kedden sétalovaglást tett a potsdami parkban. Lova vágatás közben felbukott s a császárné kitépült a nyeregből, de oly szerencsés, hogy csak könnyebb horzsolást szenvedett a jobb kézcsuklójánál. A császárnénak ilyen balesetekben különben meglehetősen nagy szerencséje van. Tavaly egy körülbelül hasonló baleset alkalmával a lábát ficzamiította ki. A könnyen vezetéssé válható baleset szerencsés kimenetelű alkalmából a császárné a világ minden részéből üdvözölték. Augusztia Victoria most tölti be 50-ik esztendőjét.

HŐSÖK EMLÉKE. Port Arthurban most leplezték le azt az emlékszórot, melyet a japánok a Port Arthur hősi védelmében elesett mintegy 14.000 orosz katonára emlékre emeltek. A leplezési ünnepélyen a japán kormány meghívására résztvett az oroszok haribini helyorségének egy része, melyet Gerngros tábornok, a czar ez alkalommal személyesen képviselője vezetett. A japán császárt Nogi tábornok képviselte.

MEGGYILKOLT FŐPAP. Nikon georgiai érseket Tiflisben eddig ismeretlen tettesek — de minden valószínűség szerint perzsa forradalmárok — meggyilkolták. Az érsek kíséretében csak egy barát volt, akit szintén több revolverlövés ért, de akinek sebesülése nem életveszélyes. Az érsek nyomban meghalt.

JAPÁNOK ELLEN. Koreában a bennszülöttek tudvalevőleg a japánok ellen felkeltek s valóságos hadjáratot indítottak. Az utóbbi pár nap alatt a felkelő koreaiak és a japán katonaság 26 ütközetet vívtak meg, melyben az előbbiek 113 embert hagytak a csatatéren. A japánok most már hozzáálltak a munkához. Hét kormányzót megfosztottak hivataluktól, sőt a miniszterek közül is néhány jobbnak látta leköszönni.

EDVÁRD ÉS MIKLÓS. Az angol király meglátogatta az orosz czárt. Nem Szent-Pétervárról, hanem a revali kikötőben, ahová hajón érkezett. Az orosz czár egész családjával vonaton ment Szent-Pétervárról Revalba, ahol a „Standard” nevű czári yachton az angol király „Victoria and Albert” nevű yachta elment. Mikor az angol király hajója horgonyt vetett, a czar átment Edvárdhoz, aki megölelte és megcsókolta őt. Mikor a czar visszatért a hajójára, akkor az angol király tett látogatást a czar hajóján.

A KIRÁLY BAJAJ. Portugália ifjú királyát összeesküvő banda le akarta gyilkolni az uralkodó-családdal egyetemben. Az összeesküvők az ugynevezett „fekete kereszt” társaság tagjai, a kiket a republikánus párt hivatalos lapjának pénzéből támogatnak anyagilag is. A merényletet a rendőrség felfedezte és az összeesküvőket elfogta. A börtönök a szó szoros értelmében zsufolási tömve vannak. A királyi palotát kettős őrség veszi körül. Mannel király egy időre minden nyilvánosság előtt való megjelenéstől tartózkodik. A rendőrség természetesen mai napig is folytatja minden irányban a nyomozást s már ráakadt az összeesküvők főtanácsjára is, ahol egy egész hadjáratához elegendő bombát s mindenféle robbanóanyagot talált.

LEZUHANT SZIKLA. Bécsből kábelezik, hogy Bregenz mellett borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Az Ach folyó partján, a hegy tövében haladó személyvonatra egy sziklatömb zuhant le, mely az egész vonatot a folyóba rántotta. Husz utas súlyosan megsebesült s számosan eltűntek. Ez utóbbiak kétségtelenül a folyóba veszttek.

SZLÁV KERESKEDŐK. Ausztriának szláv üzletemberei Prágában gyűlést tartottak, melyen megalapították a szláv kereskedők szövetségét. A gyűlésen élénk szerepet vitt dr. Kramarcz tartománygyűlési képviselő.

PRINETTI HALÁLA. Olaszországnak nagy halottja van. Prinetti Gyula gróf, volt olasz külügyminiszter négy-napos szenvedés után 57 esztendőskorában meghalt.

A BANYAMUNKÁSOK. Párisban tartották meg a bányamunkások nemzetközi kongresszusukat, melyen az Egyesült Államok bányászai is képviseltették magukat. Határozatokat hoztak a nyolc órai munkaidő tekintetében.

MEGMÉRGEZETT TÁRSASÁG. Párisban az automobil-klub nagy bankettet rendezett, melyen háromszázan vettek részt s a bankett után valamenynyien megbetegedtek. Rossz, romlott ételt szolgáltak fel a banketten és mérgezési tünetek között 300 bankettező betegedett meg, akik közül egy már meg is halt, számosan pedig élet-halál között lebegnek.

MENTENI AKARJÁK. Az előzetes vizsgálatok befejezést nyertek s a bíróság elhatározta, hogy Eulenburg herceg perét a legközelebbi esküdtzéki ülészek alatt tárgyalás alá veszi. A herceg családja is adatokat gyűjt és pedig arra nézve, hogy a vádlott főúr nincsen beszámítható állapotban, ami már magában is bizonyítja a herceg bűnösségére, mert ellenkező esetben a család nem örülne, hanem ártatlannak nyilvánítaná Eulenburg herceget.

Partos patika

KÉPES ÁRJEJYZÉKÉT aki INGYEN akarja kapni Irjon erre a címre: PARTOS PHARMACY 160 SECOND AVENUE, NEW YORK CITY.

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHÁZA 319 East Houston st., New York. Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át: Cunard vonalon. Pénzküldemények továbbítására az órázába a legmagyarázóbb czég. KÖZJEJYZŐI HIVATAL. Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kizozatala és házszállítás. Levélezim: DEUTSCH BROS., 319 East Houston st., New York.

KUNTAMÁS

PENZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY ÜZLETE a saját házában ÖVADÉK New Jersey államnál \$20.000 a hajótársulatoknál \$5.000 New Jersey állami kéjjezű. Mindenféle okmányokat kitélelt és a konzulátus által láttatott. Az utasokat személyesen elkiséri a hajóra. Levélezim: LOCK BOX 97 — WHARTON, N. J.

KLEIN ISIDOR

MAGYAR BANKHÁZA 101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa. Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katonai-ügyeket biztosan ellntéz.

SOMOGYI-BOROZÓ

1270 ELSŐ AVENUE, NEW YORK. a 68. és 69-ik utcák közt. HAZAI BOR. — HAZAI SZOKÁS. HAZAI LEVEGŐ. Magyarok, a borozóba menjünk! — MINDEN SZOMBAT ESTE — CZIGANYZENE.

J. D. Moskowitz Ohio állam közkezdelt bankára és hajóügynöke. KÉT BANKHÁZ KÖZJEJYZŐI IRODA. A hajótársaságok törvényes ügynöke. PÉNZKÜLDÉS A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE A LEGOLCSÓBBAN ÉS A LEGGYORSABBAN — JÓTÁLLÁS MELLETT. — Alapított 1898-ban. J. D. MOSKOWITZ 1441 West Dakota street és Kossuth-telep DAYTON, Ohio.

HAJÓ ÉS VASUTJEGYET VÁSÁROLJ: BARMELY IRÁNYBA — PÉNYZT AZ Ó-HAZÁBA KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGJOBB KISS EMIL BANKÁRNÁL 104 SECOND AVE. NEW YORK TIZ ÉVE FENÁLL IRIDON ÁRJEJYZÉKERT

Hazai Dolgok.

Szluha István meghalt.
 BUDAPEST. Minap hajnali négy órakor a Vöröskereszt-kórházban meghalt Szluha István országgyűlési képviselő, a nemzet jogaiért küzdő balpárt lelkes tagja. Szluha 1850-ben, a fehérmegyei Szentiványon született. A középiskolákat Budapesten végezte, atyja halála után terjedelmes birtoka kezelését vette át és ott gazdálkodott. A közéletben tevékenyen részt vett. Az ezredéves ünnepség alkalmával a június 8-iki felvonulásán, a korona kivételénél neki is jutott szerep. 1892 óta képviselte a paksi kerületet. Eleinte Ugron-párti, majd a függetlenségi és 48-as párt oszlopos tagja lett, ahonnan a kvótameles alkalmából kilépett. A balpárt megalakulásakor annak tagja lett és tevékeny részt vett a párt minden hazafias akciójában. Szluha már hosszabb idő óta betegeskedett. Mult héten beszállították a Vöröskereszt-kórházba, ahol az orvosok nagymérvű szívgyengeséget konstataáltak rajta. Halálát ismerte részvételt gyászólják rokonai, ismerősei és számos barátja.

Az ezres bankó.
 BUDAPEST. Rosenberg Vilmos pénzész érdekes találmányra tett nemrég szert. Feltalálta ugyanis azt — hogy egy ezresbankóból holta napjáig megéljen az ember. Rosenberg megleszte a pénzeslevelhordókat és felváltatta velük az ezrest. Azután pedig így szolt hozzájuk:

— Figyelmeztetem, hogy a bankó szeléből egy darabka hiányzik!
 A levelhordók ijedten kérték vissza a pénzeiket s csak este, leszámoláskor vették észre, hogy mindegyik egy-két százszal kevesebbet kapott vissza. Ugyanigy esapott be több kereskedő is, akik aztán a levelhordókkal együtt csalásért feljelentették. Rosenberg vezetője, dr. Kisfalvy A. Rezső, kiegészített a feljelentéssel, mire azok visszavonták panaszukat.

Öngyilkos balesés.
 BUDAPEST. Minap este borzalmas módon vetett véget életének egy alig huszonkét esztendősfü; dr. Kiss Károly műegyetemi tanár legidősebb fia, Károly. Revolverrel a szájába lött és szörnyet halt. A szerencsétlen ifjú balesészetanhallgató volt s öngyilkosságának okáról még a szülei sem tudnak biztosat. Csak sejtik, hogy azért menekült a halálba, mert az alapvizsgára benyújtott kérvényét, miután késon jelentkezett, elutasították. Rendkívül komoly, intelligens és tehetséges fiatal ember volt és éjjel-nappal tanult. Tavaszkor került sor alá és ekkor bevették a huszárokhoz. Miután az utóbbi időben, nyilván a sok tanulástól nagyon idegessé lett, és sokat betegeskedett, többször emelgette hozzátartozói előtt, hogy nagyon fél a katonai szolgálatól.

Halálugrás.
 BUDAPEST. Mult vasárnap éjjel a Bécsi-utczában levő Budapest-szállóban borzalmas öngyilkosságot követett el Hornheim Zsigmond újpesti ékszerkereskedő. Az öngyilkos a szálló negyedik emeletén berelt szobát, amelynek ablakából levetette magát az utcára. Hornheim először a kapu fölötti üvegtörés esett és azt keresztlőrtörve hullott le a járdára. Teljesen összezsuzta magát és kevéssel utóbb, hogy a Rókus-kórházba szállították, meghalt. Az öngyilkos kereskedő, aki jelentékeny szerepet vitt Újpest társadalmi és gazdasági életében, este hét órakor izgatottan távozott el újpesti lakásáról és egyenesen a Budapest szállóba jött. Itt visszavonult egy negyedik emeleti szobába, meghagyta a szálló személyzetének, ne zavarják, mert nagyon fáradt és pihenni akar. Hornheim rendkívül izgatottnak látszott és ez fel is tűnt a szobapincéznek, aki éjjeltájban be akart menni a szobába, de az életunt kereskedő ekkor már az utcán hevert összeroncsolt tagokkal. Hornheim mindössze negyvenöt éves volt. Özvegvet és két gyermeket hagyott hátra. Leánya operai növendék, a fia jogász. Azt hiszik, hogy anyagi gondok miatt lett öngyilkossá.

Anyós és vő.
 BUDAPEST. Véres családi drámának előidézője volt az a válópör, amelyet Szresch János szabó indított a felesége, szül. Simon Mária ellen, aki hosszabb idő óta különváltan élt tőle. A különválás óta Szresch háztartását anyósa, Simon Józsefné, szül. Balaton Ilona vezette s ő gondozta Szresch egyetlen leányát, a 6 éves Margitot is. A mult év végén a válópör jogerősen befejezést neyrnt s Szresch házassága

felbontatván, a vele egy házban lakó Kovács Mariskát akarta nőül venni. Simon Józsefné, az anyós, hevesen ellenkezett ezt a házasságot, mert attól tartott, hogy ezen házasság megkötése esetén neki és unokájának távozni kell Szresch János háztartásából. Az anyós és vő között emiatt napirenden volt a civódás s a vő szilárdul megmaradt elhatározása mellett, hogy Kovács Mariskát nőül veszi. Ezért Simon Józsefné bosszura határozta el magát. Ez év február 16-án reggel, midőn veje éjjeli kóborlásából hazatérve lefeküdt s elaludt, revolverrel ezt közvetlen közelből úgy fejbe lötte, hogy azonnal meghalt. Ezután önmaga ellen fordította a fegyvert és súlyos sérülést ejtett önmagán is, de sebéből kigyógyult. Simon Józsefnét szándékos emberölés büntetéseért most vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék esküdttörőse Verébely táblai bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlott nő beismerte, hogy megölte a vejét, mert ez a véres tettét megelőzőleg durván bánt el veje ellen. A vádlott nő szándékos emberölés büntetéseért most vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék esküdttörőse Verébely táblai bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlott nő beismerte, hogy megölte a vejét, mert ez a véres tettét megelőzőleg durván bánt el veje ellen. A vádlott nő szándékos emberölés büntetéseért most vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék esküdttörőse Verébely táblai bíró elnöklete alatt. A tárgyaláson a vádlott nő beismerte, hogy megölte a vejét, mert ez a véres tettét megelőzőleg durván bánt el veje ellen. A vádlott nő szándékos emberölés büntetéseért most vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék esküdttörőse Verébely táblai bíró elnöklete alatt.

Paraszt-tragédia.
 ABAUJSZÁNTÓ. Fekete István parasztagda néhány évvel ezelőtt elvett egy nála jóval öregebb, de jómódú özvegyasszonyt. Alig volt meg a lakzi, a gazda esakhamar ivásnak adta magát s pusztult a vagyon, az övé épügy, mint az asszonyé. Persze ilyen módon megindult a házi perpatvar és vége, hossza nem volt a civakodásnak. Vagy két héttel ezelőtt az asszony erre ott hagyta az urát. A gazda azonban nem nyugodott bele ebbe a fordulatba s elment a felesége után. Épp a konyhában találta új lakásán az asszonyt és mikor meglátta, se szó, se beszéd, agyonlötötte. Aztán magára lött, a golyó a fejébe furódott. Haldokolva viték vissza a lakására.

Letartóztatott haramia.
 ARAD. Az aradi rendőrség letartóztatott egy hírhedt haramiát: Gyuricza Jánost, aki a mult hónap elején boldondító esalmattal etetett meg egy zsebelyi gazdát, akit fuvarra fogadott fel, aztán az elajult embert az országúton mindenből kifosztotta és a lovait is elvitte. Gyuricza János többszörösen fegyházzsolt, messze földön hírhedt haramia, akit a nagyszentmiklósi kaszszabatorés elkövetésével és az akkor elkövetett gyilkossággal is vádolnak. A lőkötet Aradról Temesvárra szállították.

Másfélórás kényszer-úszás.
 ARAD. Könnyen végzetessé válhatott volna az a szerencsétlenség, amely minap három ismert aradi evezőst ért. Az aradi „Maros” evezős-egyesület a napokban két esónakkal Szegedre kirándulást rendezett a szegedi esónakákkal egyesület látogatására. A két esónak minap délután indult el. A százötven kilométeres vízi utat két részben óhajtották megtenni s az első napon csak Pécskáiig eveztek. Mult vasárnap jutottak el Makóra, innen ebéd után indultak Szeged felé. Amikor már Szeged közelében voltak, ahol legmeredekebbek a partok, a négyes esónak előre evezett, míg a doublon-esónak Laczay Endrével, Kóvér Endrével és Kiss Zoltánnal hátramaradt. Ekkor esett meg a baleset. A esónak felfordult s a három evezős hiába kísérlete a nehézalkotmányt visszafordítani, az nem sikerült. És ekkor megkezdődött a nagy, önkénytelen úszás. A part meredek volta miatt szárazra nem juthattak s így teljes másfélórán át úszott a három ember a esónak után, miattott öt kilométert tettek meg vízen. Ekkor már teljesen kimerültek s igazán az utolsó pillanatban érkezett a segítség: egy derglye, amely a három evezőst felvette. A szerencsétlenül járt evezősöket az ut anynyira megviselte, hogy kimentésük után egy óra hosszáig nem tudtak beszélni.

Elítélt rágalmazó.
 DEBRECZEN. Lakatos László nyomdász rópiratban hűtlen pénzkezeléssel vádolta a debreczeni ipartestületet. Háromnapos tárgyalás után a debreczeni esküdttörőse Lakatos nyolc hónapi fogházra és hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

Emberhalál az ugarrendszer miatt.
 DEBRECZEN. A hajdumegyei közbírtokosság közgyűlést tartott s ezen a megjelentek élesen összekülönböztek az

ugarrendszer miatt. Csakhamar véres verekedés lett a dolog vége s Kemechey Bálint bírtokos halálosan, Szabó Imre, Tóth Sándor, Csécsi Sándor és még többen súlyosan megsebesültek.

Vérgengés egy lakodalmon.
 DÉVA. Lapusnyák községben a Petreszk Tódor cipészemester lakodalmit ült. Éjjel a község közé beállított a három Hoszan testvér, a falu valóságos rénci. Azzal köszöntöttek be, hogy vére szomjaznak, mert őket nem hívták meg a lakodalomra. Erre előrántották késeiket és szurkálni kezdtek a lakodalmas vendégeket, kik közül Zsozsan Viktort és Petrut halálosan, többeket súlyosan megsebesítettek. A vérgengő legényeket a csendőrség elfogta.

A hegymászás áldozata.
 GYŐR. Galamb Jenő tanuló, egy pápai ügyvéd fia, több társával együtt Páparól Bakonyzentlászlóra rándult. A kirándulók hegymászás közben egyre magasabbra merészkedtek. Galamb Jenő egyszültyát vesztve a mélységbe zuhant és szörnyet halt.

A kápolnai honvédelmeknél.
 HEVES. Heves vármegye hazafias községe ez idén is rendezett emlékünnepséget a kápolnai honvédelmeknél. Minap volt az ünnepség, amelyen részt vettek a vármegye vezetők is. Előbb istentisztelet volt az elesett 48-as honvédek lelkiüdvéért, azután a honvédelmekhez vonult a nagyszámú közsőség. Itt hazafias dalokat énekeltek az egrí daloskór, majd Barkóczy Elemér és Kúcsora Béla szavaltak alkalmi költeményeket. Az emlékbeszédet Maczki Emil országgyűlési képviselő mondotta. A szép ünnepség után lakoma volt. Az emlékszóborra számos koszorút helyeztek. Kossuth Ferenc ezt táviratozta az ünnepi községnek: „Szellemlig jelen vagyok veletek és a kápolnai hősök emlékére áldást kérek.”

Földműves-mozgalom.
 KAPOSVÁR. Szemere Kálmán budapesti mérnök, akit a dumántuli földműves nép körében folytatott izgatása miatt tudvalevőleg kitiltottak Tolnamegyéből, a kaposvári Erzsébet-szállóba hívta össze híveit, hogy Esterházy herceggel ellen lázítsa őket, mivel dombovári hitbizományát az eddigi bérlőknek, nem pedig a szabad gazdák egyesületének adta bérbe, melyet Szemere alakított. A gyűlés megtartását a kaposvári rendőrség megakadályozta. Szemerét letartóztatták s megindították ellene izgatás miatt az eljárást. Varga Lajos dr. rendőrfőkapitány kihallgatta s utána szabadlábra helyezte. Szemerétől ötszáz izgató tartalmu plakátot koboztak el.

Öngyilkos aggasztás.
 KECSKEMÉT. Megrendítő gyász érte Molnár Károly itteni tisztiorvost. Édesapja, a hetvenhatéves Molnár Frigyes, lakásán halántékon lötte magát és meghalt. Reggel családjának feltűnt, hogy nem jön ki szobájából, feltörték az ajtót és már csak kihült holttestere akadtak.

Agyonharapta az urát.
 KÉZDIVÁSÁRHELY. Fészek Mihály sdolai faipar munkás összeszólaikozott a feleségével, majd azután összeverekedtek, miközben az asszony férjének arezát, orrát, valamint az ajkait összeharapta. Fészek Mihály a kapott sérülésekbe vérmérgezés következtében belehalt. Az asszonyt letartóztatták.

Agyonszurt esendőrt.
 LŐCSE. Tereza községben a paraszrok megtámadták a esendőrtjáratot a falusi nagykoresmában, mire a esendőrtök fegyverükhöz nyultak. Ennek daczára a esendőrtök egyikét agyonszúrták a paraszrok, hogy nyomban meghalt. A löcsei főszolgabíró egy hadbíróval a helyszínére utazott, hogy a tényállást megállapítsa.

A Szapáryak gyászja.
 MURASZOMBAT. A Szapáryak ősi kastélyában meghalt gróf Szapáry Gézáné, született Györy Mária grófnő, a volt fümei kormányzó és fődvarmester özvegye, hatvannyolc éves korában. Az elhunytat, aki csillagkeresztos hölgy és palotahölgy volt, fia, gróf Szapáry Lászlón és Pálon kívül nagy rokonságot gyászolja.

Sikkasztás a gör. kel. egyházban.
 NAGYBECSKEREK. Az itteni szerb hitközségnek hétezer korona hitközségi tagdíjat elsikkasztottak. Leties püspök vizsgálatot rendelt el, a melynek következtében a püspök a hitközség elnökségét és választmányát felfüggesztette hanyag ellenőrzés miatt, a hitközségi pénztárosa, Gligorievics János nagybecskereki kereskedő ellen pedig sikkasztás miatt feljelentést tett. A bíróság Gligorievics vagyonára elrendelte a büntügyi zárlatot. Gligorievics, a szerb radikálisok vezére és megyei bizottsági tag.

Ünnepelt huszárörnaggy.
 NAGYKÖRÖS. Kozma Ferenc es. és kir. huszárörnaggyot, a méntelep parancsnoki állásába helyezte. A város községe bucsubankettet rendez a távozó örnaggy tiszteletére, akinek buzgó munkássága eredményezte, hogy az azelőtt kétezer koronát kitevő Arany-szoboralap négy hónap alatt tizenhatezer koronára szaporodott.

Széchenyi-emlék.
 NAGYVÁRAD. Bihardioszeg községben szép ünnepélyvel hódtak gróf Széchenyi István emlékének, aki mint huszárúrtizt hosszabb ideig tartózkodott Dioszegben és lakását emléktáblával jelölték meg. Az ünnepély, amelyen Biharmegye is képviseltette magát, istentisztelettel kezdődött, majd a közsőség a város háza elé vonult, hol az emléktáblánál hazafias beszédek és énekek hangzóttak el. Este bankett volt.

Halál a kutban.
 NAGYVÁRAD. Sipos Béla lakatosmester a vasuti állomás mellett levő fümei petróleumraktár telepén egy 20 méter mély szivárványos kut javítása közben belukott a 20 méternyi mélységű üreg fenekére, ahol a vízbe fuladt. A szokatlanul mély kut állandóan mérgező gázokkal volt megtelve s a fiatal la-

katosmester három nap óta élete kockázatásával ereszkedett le a mélységbe. Minap még a szokásos elővigyázatot is elmulasztotta s a drótkösisarban égő lángot nem bocsátotta le. A kut közepe felé a mérgező gázok elbódították az erőteljes fiatal embert, aki a kut mélyébe zuhant. A szerencsétlen ember a másfél méter mély vízből nem tudott kiszabadulni. Nagy Károly mentő buvárisakkal ereszkedett le a kutba, ahol a lakatosmestert a víz színén holttan találta.

Halál a Dunán.
 PAKS. Minap délután a Dunán nyolcezan a pestmegyei oldalról esónakon akartak Pakstra jönni, de átkelés közben a esónak felborult és a benne levők a Dunába estek. Hetet sikerült kimenteni, egy azonban nyomtalanul eltűnt. Neve Tamás István ötvenegy éves napszamos, hét gyermek atyja. A nyomban megtörtött helyszíni szemle kiderítette, hogy a szerencsétlenséget a rév albrőlőjének vétkes mulasztása okozta, mert sem a kormányos, sem a jármű nem volt alkalmas az átkelésre.

Elítélt szocialista vezér.
 POZSONY. Az itteni törvényszék Wittich Pál szocialista vezért, aki tavaly a munkásokhoz izgató beszédeket intézett, büntesekelményre való felhívásért egy havi államfogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte.

Gálóczi Muskotály, Szamosháti, Kálai és Kapa dohány.

A magyar ember, pipás ember!

de itt Amerikában nem kapott eddig kedvére való dohányt, mert magyar, dohány néven eladtak neki másfélét.

Szirmay Vilmos honfúrtásunk már 3 éve dohánytermelő, még pedig Cheswick mellett, az Allegheny River egyik szigetén levő 80 akernyi gazdaságában, ahol kizárólag és többféle magyar fajdohányokat termeszt.

Ezeket a magyar ember által termelt magyar dohányokat magyar emberek kínálják magyar embereknek, valódi, jó, teljesen érett, tisztán kezelt minőségben és olcsóbb áron, mint a mások által árult doháyak.

Lehet venni 5 centes és 10 centes csomagban, pipába való dohányt és 10 centes csomagban cigarettának vágott dohányt.

Minden csomagban van egy értékes szelvény, melyekről ajándékok adnak. A cigaretták dohánnyban még hazai papirus is.

Próbálják meg ezeket a dohányokat használni; küldönik a pénzt bélyegbe is, de legjobb, ha összejárnak többen és egyszerre rendelnek.

Minden levelet így kell címezni:

Szirmay és Perényi Tobacco Co.,
 P. O. BOX 1539 4551 SECOND AVE., PITTSBURG, PA.
 Magyar: A. Perényi, 422 E. 14th St., New York, N. Y.

\$ 15.000.00 Biztosíték New York Állam Pénztáránál.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA

1431—1st Ave., New York. A 74-IK UTCZA KÖZELÉBEN.
 AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE.

HAJÓJEGYEK bármely vonalra eredeti áron.
 PÉNZKÜLDEMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban továbbítanak.
 KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felülágosítás INGYEN. — TŰZBIZTOSÍTÁS.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

NÉMETH DEZSŐ

OKLEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD.

Peres és perenkívüli ügyek. Közjegyzői okmányok.
 TŰZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE.

136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán)
 SOUTH BEND, IND.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilencedik utca sarkán
 — Kívüli ételek és italok —

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
 — Szombat és vasárnap este előrangú csigányzene —

Elítelt pánszláv orvos.

RÓZSAHEGY. A törvényszék dr. Burján József ismert pánszláv orvost egy röpírásban elkövetett becsületsértésért négyéves korára pénzbüntetésre ítélte.

Forrongás egy tót községben.

RÓZSAHEGY. A szomszédos Ludrova községben napok óta nagy forrongás van a falu tótajki lakossága körében. Az ok, mely az egyébként békés természetű, esendes ludrovai nép izgalomát okozza, ugyanaz, mely Lueski községben a nép nyugalmát megzavarta. A szeptesi püspök ugyanis a ludrovai plébániási állásra, mely megüresedett, Kudrik plébános nevezte ki, aki már kaplán korában többször jelét adta magyar hazafias érzületének és ez okból a tót vezérek ellenszenvét vonta magára. Alig hogy a községben híre terjedt annak, hogy a püspök Kudrikot nevezte ki plébánossá, a tót nép nagy csoportokban a templom elé vonult, ahol nagy elkeseredéssel tárgyalták az esetet. Különösen az ellen fakadtak ki, hogy Párvy püspök a kinevezendő plébános személyére nézve nem kérte ki a hívek véleményét. Az igazgatóság nöftönnött. Egyes parasztek formális beszédet intéztek a néphez és felhívásukra a nép kimondotta, hogy Kudrikot nem ismeri el papjának, hanem hogy a hívek az esetre, ha mégis ragaszkodnának az állásához, a lueskaiak példájára, őt bojkottálni fogják. Nem járnak majd templomba és az egyházi szertartásokat minden alkalommal mellőzni fogják. A ludrovaiak ezen határozatukról értesítették Párvy püspököt és Kudrik plébánost.

Széchényi-erckélyek eladása.

SOPRON. A városban lakó Lunkányi-esaládnak gróf Széchényi Istvántól 970 levele van. A leveleket hajdan Lunkányi Károlyhoz, uradalmi jószágigazgatójához intézte Széchényi, aki valóságos bizalmas barátságban volt igazgatójával. Az utódok most a nagybecsű leveleket megvételre ajánlották a Nemzeti Múzeumnak. Fejérváry László egyetemi tanár és Szász Károly osztálytanácsos most a miniszter megbízásából Sopronban időztek, megvizsgálták a leveleket, melyek nagy része igen érdekes és nagyjából politikai tartalmú.

Ramasetter szobra.

SÜMEG. A város közönsége szobrot állított Ramasetter Vincének, akinek nevéhez Sümeg város anyai jólétségűsége és kulturális intézetének megreformálása fűződik. A szobrot, mely Istók János sikerült kísérletében, az ünnepen Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter is képviseltette magát Batthyány Pál gróf főispánnal. Az ünnepet a plébánia-templomban tartott mise előzte meg. Templom után a szoborhoz vonult az ünnepelő közönség a város főterére. Itt Lukonich Gábor dr. mondott beszédet Ramasetter Vincének egyéniségéről és érdemeit méltatva. A szobrot a város nevében Kiss Antal városbíró vette át. A szobor leplezése után a közönség Batthyány Pál gróf főispán vezetésével a polgári leányiskolába vonult, ahol a sümegi Tulipánszövetség háziipari kiállítását rendezett. Délben a Kisfaludy-Kaszinóban fényes bankett volt.

Megőrült tüzoltóparancsnok.

ZOMBOR. Cziedler János önkéntes tüzoltóparancsnok, ki Zombor városának hosszú időn keresztül főkapitánya és később országgyűlési képviselője volt, megőrült és a szabadkai kórház elmeosztályába szállították.

Holttest az udvaron.

ZOMBOR. Gara faluban, Reisz Szlavka hetvenkétéves asszonyt holtan találták az udvarán. Teste erősen meg volt esonkítva. A gazdag öreg asszony egészen egyedül lakott a házában. Részleteket még nem jelentettek, a esendőrség nagy apparátussal nyomoz.

ÚJABB SZAKADÁS.

Endrey kilépett a függetlenségi pártból.

Május 28-iki keletelt írják hazulról: Vasárnap délután táviratot adott fel Endrey Gyula képviselő a hőmezővársárhelyi postán. A hivatalnok lázas sietséggel kopogtatta le a táviratot, a mely Kossuth Ferencnek szólt és azt a hírt tudatta, hogy Endrey a tisztgázi miatt kilépett a függetlenségi kormányból. A drótlevél még aznap a miniszter kezébe jutott, de kétszer

huszonnégy óra is lelett, amíg az ország megtudta. Kossuth így korrigálta meg a posta jó hírvét, gyorsaságát. A titok, amit Endrey már vasárnap rábizott a postára, csak kedden délután pattant ki.

Endrey azonban kevésbé titkolódzott. Már tegnap megjelent a választóihoz intézett nyílt levele, amelynek kiemelkedőbb részei a következők:

„Tisztán áll előttem, hogy akkor, midőn a nemzet vezérei a darabontok száműzése után a kormányzást átváltatták, ha arról lett volna szó, hogy a katonatisztek fizetésének felemelésére a királyljal szemben kötelezettséget vállalnak, ugy a nemzetl a bekövetkezt általános választások alkalmával erre a többséget meg sem kapták volna! Amidőn a mult évi delegációk ülései során Okolicsányi László képviselőtársam a tisztí fizetések felemelésének szükségességét hangoztatta, erre a pártban ugyszólván általános zugolódás hangzott fel s míg a kisebbségnek az volt a véleménye, hogy ez a kérdés az átmeneti idő alatt szóba sem jöhet, addig a párt többsége azt hangoztatta: szóba jöhet, de meg kell kapunk a nemzet részéről hozandó áldozatért a nemzet számára katonai téren a megfelelő ellenértéket. És ugyanez volt a párt tagjainak álláspontja a sajnos, már többször felbukkant katonai létszámemeléskérdésében is.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a képviselőház pénteki ülése után, teljes nyíltsággal beismerte, hogy a kormány felülül még csak ígéretet sem kapott. Az egész átmeneti időszak alatt a katonai kérdésekben semmi téren, mégis most ezt a kikapcsolt kérdést felülül akarják beerősíteni az átmeneti kormányzás programjába! En ezt nyílt merényletnek tekintem a függetlenségi és 48-as párt ellen. Ez az áldozat következményeiben de sem látható — valóságos kockázat ez a párt jövőjére, amely kockázatára nem járunk, sem szükségünk nincs. Miután a függetlenségi párt többsége nézve képtelen állapotban tartom, hogy katonai kérdésekben minden nemzeti vívmány nélkül bármily téren is engedjen s midután ezért a politikáért én lelkiismeretem szerint választóimmal szemben felelősséget vállalni sem tudnék, — fájdalommal bár, de kilépné voltam kénytelen abból a pártkörből, melynek közel tizenhat évig állandóan tagja voltam.”

Nyílt levele végén kifejenti az ellenzékivé lett Endrey, hogy semmiféle párthoz nem esztlakozik és tovább is állja a bécsi paktumot. A hőmezővársárhelyi függetlenségi párt helyesli a képviselő elhatározását, csak azt rosszulja, hogy nem a kvóta felemelése előtt hagyta ott a Royal-klubot.

A VÁLASZTÓJOG.

Andrássy az öszre ígéri.

Andrássy nagy keservesen válaszolt a választói jog megszüntetéséről ismételt elhangzott interpellációkra s a ezirkszúsi lármával előkészített választóméltó volt a kormány eddigi magatartásához. A törvényt most sem terjesztették be, annak anyaga, tartalma most sem került a Ház elé, ellenben egy újabb ígéretet dobta bele abba az ígértengerbe, amelynek csapadék hullámai előbb-utóbb amugy is elnyelik a nemzeti kormányt. Andrássy kötelességet vállalt arra nézve, hogy az öszre ülések első hónapjában a Ház elé kerül a törvényjavaslat. Az évszakoknak a választói joggal való erőszakos egybekapcsolása immár mániákus betegsége mindazoknak, akik kénytelen-kelletlen nyilatkoznak a népjogok törvényéről. Tél, tavasz és nyár után újra a méla öszre került a sor s most már bizva-bizunk benne, hogy a következő öszre ülésvonhatatlanul esendes és biztos enyészetet hoz e parlament és e szerencsétlen kormány számára.

Különben ideiktatjuk a feleletet, melyet Andrássy Gyula gróf Mezőfi interpellációjára adott:

„Amint tudni méltóztatik, Mezőfi Vilmos képviselő ur a mult hetekben több interpellációban azt a kérdést intézte hozzám, mikor szándékozom a Ház elé terjeszteni a választói jog reformjáról szóló törvényjavaslatot. Minthogy ez ideig nem tudtam precíz időpontot megjelölni, nem válaszoltam a képviselő ur interpellációjára. Most

azonban egészen határozott választ adhatok. Azelőtt azt mondtam, hogy ugy remélem, hogy kívánom, hogy tavasszal előterjeszthetem a javaslatot, utóbb azonban beláttam, hogy ez nem volna előnyös, sőt súlyos hiba volna előterjeszteni közvetlenül a nyári szünet előtt egy olyan törvényjavaslatot, amely Magyarország jövőjét fogja lerakni és fejlődését hosszú időre megjelölni. Beláttam, hogy nagy hiba volna módosított házszabályokkal sürgösen tárgyalni egy olyan ügyet, amely a törvényhozás részéről is szakavatott munkát igényel. Habár meggyőződésem, hogy a javaslat a legszélesebb érdekköröket is ki fogja égiteni, mégis bizonyára sokan lesznek, akiknek várakozásával nem találkozik és így különösen az igen tisztelt szakszervezetek lefordják majd a javaslatot, támadják és hangulatot keltenek ellene. Nem akarom, hogy a nyár ilyen izgatással teljék el és emélfogva öszre ülésközöm a javaslatot benyújtani, még pedig az öszre ülésszak első üléseiben, ha lehet, de az öszre ülésszak első hónapjában feltétlenül. Erre az utóbbira feltétlen obligót vállalom. Most a javaslat érdeméről nem kívánok nyilatkozni, majd a benyújtás alkalmával alkalmam fogok keresni arra, hogy az alapelveket kifejtsen és megismertessem a pártokkal. Azt, hogy a javaslatot most nagy körvonalalában ismertessen, fölöslegesnek tartom, kérem válaszlom tudomásul vételét.”

A többség persze tudomásul vette a miniszter választát, előbb azonban Mezőfi a következőkben vágott vissza:

„Nem veszem tudomásul a választ. A belügyminiszter ur azt ígerte, hogy tavasszal benyújtja, ezt az ígértét nem rálotta be. Nem akarom kétségbevonni a belügyminiszter ur igazmondását, de midután egy ízben nem felelt meg az ígértének, semmi sem biztosít engem afelett, hogy öszre ülésközöm a javaslatot. Ugy alkalulhatnak a viszonyok, hogy a belügyminiszter ur arra a meggyőződésre jut, hogy tán jobb volna, ha öszre helyett télen nyújtaná be a javaslatot. Ami a szakszervezetekre való hivatkozását illeti, ez furesa kifogás, itt nem a szakszervezetekről, hanem az ország közvéleményéről van szó.

A miniszter ur megígért néhány ezer munkástól, holott itt husz millió ember jogáról van szó. Tessék megnyugtítani az ország közvéleményét. A választ tudomásul nem veszem.”

Andrássy nem hagyta abban, hanem még egyszer felkelt, hogy tiltakozzék a Mezőfi által használt hang ellen. Ezeket mondotta a miniszter:

„Előre el voltam készölve rá, hogy a képviselő ur nem veszi tudomásul a választom. Nem is akarok vitatkozni vele, ellenben a leghatározottabban kikérem magamnak, hogy kételkedjek abban, betartom-e az ígértetemet, vagy nem? Nem áll az, hogy én többször ígértet tettem volna a Házban arra vonatkozólag, hogy a javaslatot tavasszal előterjesztem. Mindig vigyáztam a Házban tett nyilatkozataimra. Mindig azt mondtam: ha lehet, ha módomban lesz, előterjesztem. Ezt is így mondtam, ma azonban a leghatározottabban megígérttem, hogy az öszre ülések első hónapján belül feltétlenül benyújtom a törvényjavaslatot. Ez egy határozott ígért: biztos lehet benne a t. képviselő ur, hogy ezt beváltom, vagy ha nem tudnám beváltani, egy percig sem ülök tovább a helyemen.”

SZLUHA ÉS AZ ARATÓI.

Miképp intézte el a sztrájkot.

A minap elhunyt Szluha István országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt törhetetlen régi bajnokáról, érdekes dolgokat elevenítenek fel.

Pár évvel ezelőtt túl a Dunán, különösen Fejérmegyében, az aratósztrájk nagy mérvet öltött. A munkások egymástól hagyták abba az aratást s csak karhatalommal lehetett végre az aratást befejezni.

A jó öreg Szluha István a nála is feyegető aratósztrájkunk klasszikus módon vetett véget. Czecezen levő birtokán az aratók szintén abban hagyták a munkát, pedig a közudomás szerint Szluha István az egész vármegyében ugyszólván legjobban fizette eselőségét és aratóit. A sztrájkolók küldöttsége felkereste a földesurat s szónokuk kijelentette, hogy addig nem állnak munkába, míg kívánságaikat nem teljesíti. Szluha Istvánt módfelett bántotta

ta az aratóinak fellépése; mikor látta, hogy szép szóval nem tudja munkára bírni őket, merész ötlete támadt.

— Várjatok csak egy kicsit, — szólt csendes nyugalommal aratóihoz és kiment a szobából. Pár perc múlva visszatért s kezében egy telt bádogkannát szorongatott. Hogy mit rejtett magában a kanna, azt senki sem tudta.

— No, most gyertek velem...

Az aratók kíváncsian mentek a földesur után. Szluha István a földekre vezette embereit s itt megállt a legszébb, legnagyobb buzatábla előtt. Maga köré gyűjtötte aratóit s még egyszer megkérdezte tőlük:

— Hát igazán nem akartok dolgozni, édes fiaim? Nem?... No jó! Majd leartok én!... Ezzel a petróleummal teli kannát a lábom álló gabonára öntöttem s hirtelen meggyújtotta. Magasra esapott fel a láng s csakhamar tűzben égett a bű istenáldás. Nagy riadalom támadt erre. A megrémült aratók rávetették magukat az égő kalásztengerre s pár perc múlva sikerült is nekik a tüzet eloltani.

Azután szó nélkül munkába álltak s nemskóra Szluha István birtokán, mintha mi sem történt volna, vigan folyt tovább az aratás.

Lehetetlennek hitt Dolog elerve.

Igentisztelt Doktor Úr!

Én már azt hittem, hogy nekem lehetetlen lesz még valaha egészségemet vissza kapni. A mennyit én orvosoltattam magam, az már sok volt, s már barátaim és ismerőseim is azt hitték, hogy itt kell hagynom e világot. Nagy mértékű szívujajom és oldalfájásom már testben és lélekben összetörött egészen. Mint a földkölő ember kap a szalmazsálhoz, úgy menekültem én is végső kétségbeesésben Önhöz, és ezen lépésnek köszönhetem életemet, mert Ön bajaimból rövid idő alatt teljesen ki gyógyított s ma tökéletesen ép és egészségesnek érzem magam. Hogy találjak szavakat, Önnek ezen jószágát és nagy, mely tudományát megköszönni? Arra kérem jó Istenünket, hogy tartsa meg Önt az emberiség és szenvedő honfitársainak javára még sokáig, nagyon sokáig. Beteg honfitársaimnak pedig ösztönöz és tiszta szívből tanácsolom, hogy bár mily bajban szenvedjenek is, ne páncoztassák magukat hozzá nem értő orvosokkal, de forduljanak azonnal Önhöz, s az Ön nagy tudományát segíteni fog rajtuk bizonyára.

Tisztelettel vagyok

Pottsville, Pa. 813 Clarence Ave.

Gerliczky Gergely

A nagy tudományú orvos segítségének igénybevételét ajánljuk minden betegnek.

A Collins N. Y. Medical Institute

140 West 34th St. NEW YORK.

PRÁGER JÓZSEF

MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ. Főiroda: 280 BROADWAY, NEW YORK. Fiókiroda: 238 E. 14-1K UTCZA, H-1K emelet, ahol naponta esti hat órától kezdve található. ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MELYTANOS ARAK MELLETT.

SOK ARANY ÉS EZÜST ÉREMMELEL KITÜNTETVE.

Különlegességek: 48-as Likör hazafias ital, Gőgygycognac, Baraczkocognac, Baraczkesz, Barackörme, Port-Artur Keserű Gyomorerősítő Likör, Alföldi Teárum, Alföldi Fehérkeresztes Sósorszesz.

A „RADIAL ELIXIR”-T

kizárólag az ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTELEN GYÁRTJA.

Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „Radial Elixir” gyomorerősítő likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyfűvek párlatából, meleg uton készült.

Miután a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani, ezt teszi a „Radial Elixir” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárkával iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.

A „Radial Elixir” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gerjesztő és gyomorhajtó gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű fűvekből más gyár nem állít elő.

A „Radial Elixir” üvegfarmája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára Első Alföldi Cognacgyár Rézvénytársaság Kecskeméten „Radial Elixir” van leírva és eredeti kupákkal, valamint következő nyakszalaggal van lezárva: „Radial Elixir”, gyógyfűvek és növények gőzleptárása után készült. Egészségi szempontból különösen ajánlható. Kérem szives próbarendelését és vagyok

Hazafias tisztelettel

VIDDER EMIL,

44 AVENUE C, NEW YORK

Alapított az 1889-ik évben. Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASUTTÁRSULAT EGYEDÜLI MAGYAR FÜGŐNYKÉSEGE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

KÖLDENK pénzt az ó-házba gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül kézbesítjük a pénz kiutalását igazoló eredeti postai feladó-vevényet.

VEBZONK és ELADUNK külföldi pénzeket, Pennsylvania állam bankházaival nagy részét mi látjuk el hazai pénzzel. Pénzeiket elfogadjuk megörzés végett és fizetnek kamatot; kívánságára elhelyezük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakarékpenztárban és beszeressük az eredeti betétkönyvvel.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel forra utasaink mindenütt a kellő védelemben részesülnek.

TOGI, KATONAL, telekönyvi és hazai peres ügyekben szakértelműen gyorsan és pontosan járunk el.

ELFOGADUNK betéteket a Duquesne Magyar-Amerikai Takaré- és Hitelintézet javára is.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175.000.00.

Állami ellenőrség által álló takarékpénztár négyeszázezer betétszámlára, hol a magyarság kamattalás mellett a legbiztosabban őrizheti meg pénzét.

IRJON ARJEGYZÉKÉRT E CZIMRE:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

**VESZEDELMES
SZERSZÁM...
DETEKTIV-REGÉNY.**

Írta: D. Ch. és H. Murray.

[Nyolcadik folytatás.]

— Természetes, hogy megyek, ha megszámjál, — felelt Gale, örvendétes készséggel. — De, tudja, mr. Prickett, nincs erre semmi szükség.

— Az majd elvállik, — válaszolt a rendőrtiszt.

— Percről-percre számot tudok adni arról, hogy azt a napot mikor, hol és kivel töltöttem, — jelentette ki Gale. — És erről a dolgról olyan keveset tudok, akárcsak a ma született gyermek. Lássunk csak... mikor esett az a dolog?

— Kévséssel öt óra előtt, Reuben.

— Akkor biztosan meg vagyok mentve s megyek önnel, ahova akarja. Mert háromnegyed öttől egészen hatig Richard várnőrrel és George fogadóval együtt ott voltam a koreszmában. Iddogáltunk és beszélgettünk.

— Ha így van, Reuben, — mondta Prickett, mialatt a szerszámot felvette, eltette s begombolta fölül a kabátját, — akkor holnap reggel kilenc órára maga megint szabad ember lesz. Addig is pedig gondunk lesz rá, hogy lehetőleg kényelemben legyen. Hiszen nincs családja, ugyebár? Nagyon helyes, legalább senki sem aggodik a becses személye miatt. Olyan emberek, akik kalandos életet élnek, okosan teszik, ha nőlelnek maradnak, már csak a hölgyekre való tekintetből is. Az ön gyakori távolléte mindenesetre féltékenységre tette volna a feleségét.

Mr. Reuben Gale meglehetősen kellemes éjszakát töltött a kerületi rendőr-állomáson s reggel kilenc órákor Prickett azzal a hírrrel költötte fel, hogy „alibije” elegendő be bizonyítva s hogy ennél fogva szabad ember.

— Hanem, tudja, Reuben, tiszta humbug ám, ha maga azt állítja, hogy ezt a szerszámot nem ismeri, — szölt Prickett. — Tegnap jutalom kitűzéséről volt szó, sőt ezer fontot emlegettek... és minden közlésnek, amit maga nekem tenni fog, jó ára lesz. Fontolja meg ezt, Reuben.

— Megfontolom, — felelt Gale, az ő szokott nyugalmával.

— És meg kell neki adni, hogy egész nap nem is csinált egyébét, hanem csak ezt a dolgot fontolgatta. Elmedkedésnek az lett az eredménye, hogy délután beszkuta a boltját s fölkereskedett, hogy maga is utána járjon a dolognak.

X.

Prickett, korai sétatájából jó étvágyal tér haza reggelizni a Scotland Yard közelében levő lakására. Még el sem készült reggelijével és a lapok rendőri tudósításainak olvasásával, mikor a család jelentette, hogy egy úr van itt, akit Johnstone felügyelő küldött.

— Jöjjön be, — szölt Prickett szokatlan éllességgel.

Egy percetel utóbb belépett a látogató — puffadtképű, falusias ábrázatu, harminezvesnek látszó fickó, bamba szemekkel, lefityegő ajkkal, s fölfelé álló, szalmaszínű hajjal.

A szőnyegen alkalmas helyet keresett a kalapjának, melylyel, — úgy látszott, — nem tudott mit csinálni, s végre nyájas mosolyal tette le a szőnyegrádj egyik kockájának a közepébe, de csakhamar megbánta a választását s egy másik kocka közepébe helyezte át a kalapot.

Prickett hátrahozta a székét s felállott. Most a kandalló előtt állott s a pipáját töltötte, mialatt nem igen nyájas képpel nézegette látogatóját.

— Nos, — mondta hidegen, — mit akar?

— Meglátogattam mr. Johnstone-t, — felelt az idegen, bizonyos vidékies kiejtéssel, — és ő küldött ide.

— Ugy? — felelt Prickett olyan hangon, mely világosan elárulta, hogy mr. Johnstone ezzel nem sokat nyert az ő becsülésében, — és mit akar most, hogy itt van?

— Öt év óta állók a rendőrség szolgálatában, — felelt a vendég szelíd mosolygással. — Egy Manchesterben végzett dologgal szerencsém volt s egy heti szabadságot kaptam. Gondolja-e, mr. Prickett, hogy Londonban is tehetnék valamit?

— Azt teheti, hogy jegyet vált a vasúton — vissza, volt a száraz felelet.

— Azzal még várjunk egy keveset, —

felelt a látogató. — Kerestem valamiképpen a Fielding-esettel s az egybei szabadságomat minden esetre itt fogom tölteni Londonban.

— Hát mi dolga volt önnök a Fielding-esettel? — kérdezte Prickett.

— Csak az, hogy én vezettem, — volt a válasz.

Prickett tisztára megfélekedett arról, hogy a meggyújtott gyufát a cipője fölé tartsa s érdeklődéssel vette szemügyre a látogatót.

— Hogy hívják, fiatal ember?

— White a nevem, — James White.

Prickett, erősen rászögeve szemét a látogatóra, elmerengve gyújtott meg egy másik szál gyufát.

— No, — mondta némi szünet után, — meglehet. Önnök legjobban kell tudnia, de biz' én nem hittem volna.

White jökevényen mosolygott erre a bókra, mely külsejére nézve korántsem volt hízlelőnek mondható. Ez a mosolygás olyan elmécsnek látszott, amelyen bamba kifejezésű volt az arc.

— Ugy vagyok vele, mr. Prickett, mint az a falusi leány a nőtában. Az arcom az egyetlen vagyonom.

A vidékies kiejtésnek most már nyoma sem volt a White beszédében és szúrke szeméi hamisan hunyorogtak.

— Üljön le, White, — szölt Prickett, ki egyszerre bizalmas let. — Örülök, hogy felkeresett. Ha az ön véleményemnek egyáltalában van ön előtt értéke, hát tudja meg, hogy egy-egy esetem egyhamar végeztek olyan kitűnően, mint a Fielding-dolgot.

— Szépen köszönöm, mr. Prickett. Senkitől sem hallom ezt olyan szívesen, mint öntől.

— Jó, ha ön ilyen kevéssel is beéri és nem akarja Londonban hiába feccselni idejét, hát hozzásegíthetem valamihez, amivel mindenesetre megkereshet egy tiszfontos bankót.

— Miről van szó? — kérdezte White.

— Olvasta a mai lapokat? Nohát én azt a wootin-hilli betörést nyomozom. Már nyomon is vagyok; kezembem van a szerszám, melyet a betörő használt s ismerem azt az embert, aki készítette. Az este le is tartóztattam, de alibit bizonyított s megint el kellett cseresztenem. De a szerszámot ő készítette s tudja is, hogy kinek adta el. Ha csak kicsiségről volna szó, egyszerűen rádíktálnák a feltételeit a cimborájára; itt azonban negyven ezer fontnyi értékről van szó, s ő legalább is osztozni fog akarni. Az már most a feladatunk, hogy ezt az embert, ki Londonnak egyik legvénebb és legagyafurtaiból gazemberé, a legpontosabban megfigyeljük. Aki ezt elvállalja és végre is jár, az olyan munkát végez, mely a legügyesebb embernek is becsületére válik. Magam végezném el ezt a dolgot, de az az ember olyan jól ismer, mintha a tulajdon testvére volnék.

— Nekem, mr. Prickett, éppen arra van szükségem, hogy alkalmaim legyenek Londonban kiténtetni magamat.

— No, ezt az alkalmat megtalálta, — felelt Prickett, — de előbb meg kell ismernie az emberét. Ha szóbaáll és beszélget vele, akkor olyan szelidnek és ártatlannak teszük, mint a ma született gyermek. Valósággal pedig olyan furfangos, mint Garrick, és olyan kegyetlen, mint az ördög és senkítől és semmitől vissza nem riad. Csak legutóbb is majdnem gyilkosságot követett el, s ha észszerűnek látja, olyan lelki nyugalommal lövi keresztül az embert, mint ahogy ráncz.

— Olvastam azt az esetet, amelyben önnök vele dolga volt. Kétség nem is forgott fenn...

— Kétség! — kiáltott fel Prickett mérgesen. — De mindegy, — tette hozzá nyugodtabban, — a kártya újra van keverve, másik játék kezdődik, s meglássuk, ki lesz a nyertes. Ha kedve tartja, White, mindjárt hozzá is láthat a munkához. Hiszen ismerős Londonban, ugyebár? Jó. Ha a Chancery Lane mentén lemegy Holbornba, a baloldalon találja a Stamford Castlet. A Gale szerszámot boltja szemközti van, czégtáblával együtt. Ön azt mondja neki: „Szalonna”, s pedig azt feleli: „Paszuly”. Ön erre azt kérdezi: „Francziául?”, mire azt mondja: „Ugy van”. Ebből aztán ő megtudja, hogy elmehet, ön pedig felváltja... Még egyet. Reuben uramról három arcképem van: egy elülről, egy hátulról, egy pedig oldalról nézve. Rá fog ismerni, ugyebár?

— Rá-e? Akárhol is. Hol találhatom önt, mr. Prickett, ha meg tudok valamit?

— Sürgönyözzön csak a Scotland Yardba. Most pedig siessen... nem tudhatni, hogy mikor indul utjára Gale uram. Minél jobban a sarkában

marad, annál jobb lesz. Ha az én akaratom szerint mehette a dolog, egy lehetett sem volna szabad vennie észre vételemül; hanem aztán vigyázzon, hogy túl ne menjen a határon, mert az, a mint a legkisebb gyanuja támad, rászedi a legügyesebb embert is.

— Minden tölem telhető el fogok követni, mr. Prickett, — felelt nyugodtan a másik s azzal elment.

— Az olyan pofa, amelyen ezt a fickót a Gondviselés megajándékozta, valóságos Isten áldása. Ez a White majdnem olyan nagy zsvány, mint Gale maga. Istenem, hogy megcsalja az embert egy-egy ábrázattal!

Prickett egy darabig még gondolkozva ült az asztal mellett, aztán elment, s a következő táviratot adta fel Wyncoott Esden ezimére:

„Nyomat megtaláltam. Követem. Értesítsen, mielőtt komornával beszélni lehet. Prickett, Scotland Yard.”

E távirat feladása után Prickett elment a rendőrorvoshoz, s kifejtette előtte az aphasia és agraphia iránt táplált kétélyeit.

— Ha dr. Elphinstone ilyennek tekint az esetet, Prickett, — mondta neki az orvos, — akkor mérget vehet rá, hogy ugy van. Híres specialista volt ő ideghajjokban, mielőtt a magánéletbe visszavonult.

— Mikor odaérkezett, együtt találta az egész családot. Wyncoott kivételével mindnyájan igen komolyak voltak; az ügyvéden pedig olyasmi látszott, mint ha jól mulatna valamin.

— Ezt kaptuk ma reggel, — szölt Prickett, egy felbontott levelet adva neki át. — Szeretnők erről az ön véleményét.

Prickett jól megnézte előbb a borítékot, aztán kihúzott belőle egy darab gyűrött, moecos papírost s hallgatagon futotta át a tartalmát.

A levél így szölt: „Méjen tisztelt kisaszony! szomorodott szívvel Valloimm meg, hogy az én Fijam vót a Bünos, pedig sohase gondutam volna, hogy idegen jószágra teszi a kezét, mert jó nevelésbe részesült, hanem hát mostand se akar szót Fogannyi és aszongya hogy jutalom nélkül nem adja ki a lopot Kúvekt. Aszongya ha Ezör fontot kap, akkor visszaadja, ha a kisaszony kiirgya a Standard Újságba, hogy jó Van.”

— Egy bánatos cölvasu! — kérdezte Wyncoott mosolyogva.

— Nos, Prickett, mit szöli hozzá? — kérdezte Wyncoott mosolyogva.

— Sok szó fér hozzá, mr. Esden, — felelt az elmés detektív. — Bizonyos tekintetben nem lehet megtagadni ettől a „bánatos édesapától” a jóhiszeműséget. A levél küldője tényleg birtokában van a drágaköveknek, mert ezt a levelet még tegnap este ádták fel Londonban, mielőtt rajtuk kívül bárkinek is tudomása lett volna a betörésről. Csakis maga a tolvaj tudhatott róla. De ettől eltekintve tiszta humbug az egész.

— Mit akar ezzel mondani, mr. Prickett? — kérdezte Janet.

— Ha jól megnézi ezt a levelet, miss Pharr, — felelt Prickett, látni fogja, hogy a papírost csak azután moekoltták be és gyűrtek össze, mikor az írás már rajta volt. Ezek a foltok nem szenny, hanem kávéfoltok s az illető utólagosan csinálta a papírosra. Világosa láthatni, hogy a tinta hol ázótt szét.

— De mit következett ön ebből? — kérdezte Janet tovább.

— Azt következtetem belőle, hogy a levélíró tudatlannak és szegénynek akar látszani. Kétségtelen, hogy hamisság az egész. Olyan ember, aki nagyon szegény, nem iparkodik ennyire azon, hogy szegénységét kimutassa. „Idegen jószágra teszi a kezét”, „részesült” helyesen van írva. Nem valószínű, hogy olyan ember, aki ezeket a szöveget látja írni, „mostand”-ot és „Fogannyi”-t írna, hozzá még nagy betűvel. Amint látható, a tintát is felelesztette vízzel. Azt nem én állítani, hogy ezt a levelet olyan ember írta, ki nagyobb társadalmi állást foglal el, mint amilyennek látszani akar, az irás hibákat szándékosan követte el s az egész levelet balkézrel írta.

— Ez igen elmés megfigyelés, Prickett és én nagyon hajlandó vagyok az ön nézetéhez csatlakozni, — szölt Esden, — de ennek a földolgozhoz semmi köze sincs. Ezek az emberek, — feltéve, hogy a bánatos apa és a bünos fia nem koholt személyek — birtokában vannak a drágaköveknek, és miss

Pharr hajlandó megfizetni az itt kitett összeget, hogy kincsét visszakaphassa.

— Igaz, — felelt Prickett komoly és fontos arccal, — de ha miss Pharr meghallgatja a véleményemet, akkor egyelőre semmi illet nem fog tenni.

— Kedves Prickett barátom, — szölt Wyncoott, kibem most nyilvánult legelőször társadalmi fölényének az érzete, — önnök ezt a dolgot nem szabad túlságosan a saját rendőri szempontjából felfognia. Én ugyanis — és ezzel Janethez fordult — már tegnap azt a nézetemet fejeztem ki mr. Prickett előtt, hogy jutalmat kellene kifizetni és az összeget olyan nagyra szabni, hogy a tolvaj készségesen adja vissza érte a loptott jószágot, melynek nagyobb részét természetesen érdekelben van az, hogy a vizsgálát tovább folyjon, de én annak a megfontolására kérem őt, hogy nekünk viszont épp oly kétségtelen érdekünk az, hogy szerencsésen véget érjen.

— Bocssáson meg, mr. Esden, — felelt Prickett, — de én ezt éppenséggel nem látom belbizonyítottnak. Miért ír ez az ember miss Pharrnak? Azért, mert önnök tegnap igaza volt a gyanújával, tudniillik meg akarja kapni a jutalmat. Ezek az emberek nagy pénzszavarban vannak. A betörés módja is azt árulja el, hogy még nincs elegendő jártasságuk a dologban, — sohasem láttam silányabb munkát. Ez a levél meg azt bizonyítja, hogy nem tudnak mit csinálni az ellopott drágakövekkel. Olyan ember, aki csak valamennyire is érti a mesterségét, könnyű szerezni kiáruhlhatn belőlük ötezer fontot. Ha mi most hagyjuk a dolgot, ők megkísérlék a kövek eladását s akkor meg vannak eszive.

— De, kérem, mr. Prickett, — szölt Janet panasos hangon, — hiszen én nem akarok üldözni senkít, ha csak valamiképp kikerülhető a dolog. Ne vegye rossz néven, ha azt mondom, amit érzek. Csakis az én bünos hiúságon és meggondolatlanságon ejtette kísérletbe azokat az embereket. Ha a köveimet ezer fontért visszakaphatom, nagyon örülök rajta. S másrészt az is lehetséges, hogy ily nagy összegnek a birtoka meg fogja óvni az embereket a további kísérletektől.

Prickettnek az arezán olyan mosoly jelent meg, mely tiszteles csodálatot, szájalmat és kicsinylést fejezett ki.

— Csak nem akarja ezzel azt mondani, miss Pharr, hogy lépre megy ennek a bánatos édesapának? — mondta. — Hisz ez tiszta csalás s amellet vakmerő szemtelenség is!

— Oh, — felelt Janet, — nekem nagyon fájdalmasan esznék, ha ezt kellene hinnem.

— Bocssáson meg, kisaszony, — válaszolt Prickett, — de én meg azt sajnálnám, ha másképp vélekedném. Mert akkor rögtön más foglalkozás után kellené látnom.

— Ily esetekben, — szölt közbe dr. Elphinstone, — a Scotland Yardnak az emberei természetéről való elmélete legalább is olyan helyes, mint az öné, kedves Janet, ha nem olyan nemes is.

— Hölgyeim és uraim, — szölt most Prickett száraz, hivatalos hangon, — ma reggel azt sürgönyöztem, hogy nyomot találtam s természetesen tovább haladni. Nem volt szándékomban megmutatni, mert felfedezésemet még teljesébe nem óhajtottam tenni, de ez is elegendő ahhoz, hogy a dolgot tovább lehessen nyomozni...

Mialatt ezt mondta, lassan kibombolta a felöltőt.

— Ime a szerszám, mely a betöréshez szolgált.

— Az asztal felé indult, mintha a kérdéses szerszámot le akarná rá tenni, de Wyncoott elébe lépett s kivette a kezéből.

A két férfi tekintete sajtóságos módon találkozott. Esdennek a szeme ki-

tágult, Prickett pedig félig behunyta a maga szemét, mint mikor az ember élesen akar valamit megfigyelni...

— Az ügyvéd mohó kézzel, gyorsan kapta el a bírel bevont acéldarabot, mely szinte megrezdült, mintha drótrugó lett volna.

„Mit jelentsen ez?...” kérdezték Prickett szeméi, mialatt ő maga megszakítás nélkül folytatta:

— Ismerem azt az embert, aki ezt a szerszámot készítette, ő pedig ismeri azt, akinek átengedte.

Wyncoott az ablakhoz ment a szerszámmal s utközben jól megnézte. Az ablakhoz érve, köhintett egyet-kettőt. Prickett pedig ezalatt folytatta:

— Ha Wyncoott Esden ügyvéd urnak

Magyar fogorvos

Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggeli 10-6-1 estl 8-4. VASARNAP: Reggeli 10-6-1 délutáni 1-4.

INGYEN! INGYEN!

Csakis a mi üzletünkben kapható oly jó, finom és olcsó importált dohány egy cigarettának, mint pipába való, melyből mindenkinek, aki levelezőlapon fordul hozzánk és teljes címét küldi, minden költség nélkül küldünk mintát átjegyekkel együtt. Bárki meggyőződhetik, hogy ily finom dohányt ily árban nem kaphat.

ADRIA TOBACCO COMPANY,

1265—1269 Broadway, NEW YORK, N. Y.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE

— Alapított 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

THE RONAY CO.,

1310 FIFTH AVENUE, PITTSBURG, PA.

ajánlja honfitársai szíves támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, keltűnő olvasmányok, romek kiállítású és minden vállalatkezesítők számára irt inádságos könyvek, iródeszerek, iróeszközök, fájta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valódi tajték és selmecci pipák, száraz, szegedi paprika, liptói turó, tiszajlaki bajuszpedró, stb., a legújnyosabb árban kaphatók.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED

békebróhoz, 15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsot, segítséggel látja el. MAGYAR, NEM T. TÖT, LENGYEL stb. TOLMÁCS MINDIG KEZNEL.

A NAP

A magyar nagykövetség szándékára, Magyarország legkövetlenebb és legkeresettebb lapja. Felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai írók: Bródy Sándor, Lengyel Zoltán és dr. Köllér Antal. A NAP a 48-as emelett legújnyosabb katonája s a 67-es politika legkeresettebb lapja. A NAP nemcsak a legkötűnőbb lap, de a LEGOLCSÓBB IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$3.— Félévre \$1.80. Megrendeléstől kezdve \$2.80. Mutatványokat kérésre küld: A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. ker., Rökk Sellárd-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS

passaicai pénzküldő budapesti irodája IV., Sütő-utca 6. szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE

127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajtársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉO közjegyzői okiratok szakszereuen kiállítanak és konzultátsilág hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBEKÉNT pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉRTEM a hajóhoz. UTBAIGAZITÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIGYELTEK:

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

azt mondom, hogy azt az embert, aki ezt a szerszámot készítette, Reuben Galenék hívják, akkor tudni fogja, hogy ki volt dolgonk. Olyan ember az, aki a tulajdon édesanyját is eladná egy sovereignért, ha ugyan nem sikerülne érte egy guineát kapnia, — első sorban azonban arra törekednék, hogy a guineát megkapja. Mostanig még nem határozta el magát a szólásra, de ma reggel megígérte nekem, hogy megfontolja a dolgot. De mielőtt Reuben Gale arra határozta el magát, hogy a tolvajokhoz szöngődik, akkor tudni is fogja, hogy mitévő legyen a lopott jószággal. Felérészt s így aztán majdnem minden nehézség nélkül veheti piacra. Ha megbiznak, hogy vásárolok meg, mielőtt a többiekhez hozzáférkezhetik, akkor miss Pharr talán visszahagyja a tulajdonát; de ha időt engedünk neki, akkor el van veszve minden.

— Honnan tudja, — kérdezte Wyn-cott, ki most eljött az ablaktól, — hogy ezt a szerszámot használta a betörő?

— Egybevág a szekrénykém mutatkozó töréssel.

— Összehasonlított?

— Nem volt rá szükségem; de mindjárt megkísérleljük, ha úgy tetszik.

Esdén és Prickett kimentek a szobából, hogy felmenjenek az emeletre. Távolittuk alatt Elphinstone így szólt Janethez:

— Ha önmek volnék, kedves gyermekem, az egész dolgot a hatóságra bízom. Ez a detektív rendkívül eszes embernek bizonyult.

— Úgy látszik, semmiképp sem hiteltünk a bánatos édesapa létezésében, — mondta Janet panaszos nevetéssel.

[Folytatása következik.]

KERESTETIK ügyes, megbízható asszony vagy leány könnyű házi munkára jó fizetéssel. Jelentkezni lehet a következő címen: *Perényi Béla*, 422 E. 14 St., New York City.

New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő

Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb bankuzlet

Levélcíme: NÉMETH JÁNOS
457 Washington St., New York, N.Y.

HUNFALVY HUGÓ

Hites ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

"HUNYADI HALL"

150 1/2 Ave. A, New York.

A 79 és 80-ik utcák közt.

— Elsősorú magyar bor és sörcsarnok. —
MÓZER JÓZSEF, tulajdonos.
Az uptowni magyarság legkedveltebb mulatója.

— A híres EHRET-féle sört méri. —

\$25,000.00 ALLAMI BIZTOSÍTEK

Joseph Major Myers

pénzküldő irodát

Főhivatal: PHILLIPSBURG, N. J.
Fióktelek: ALFA, N. J.

Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldés az ó-hazába; a legbiztosabban és leggyorsabban szállítok. Mindentelén hazai peres ügyeket, valamint konzuli hitelesítéseket végzek. Egyedül közjegyző Phillipsburg és környékén. Honfitársaim minden ügyben ingyenes felvilágosítást kapnak.

THE CITY BANK CO.

BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.

Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —

10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE 'STATE BANK'

AZ ALLAM BANKJA

378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Téske, felesleg, nyereség, 1,000,000
Több, mint 16,000,000

Betétek több, mint 16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részéből.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

Minden kis hirdetés TIZ szög — 25 cent. —
Minden további szó 2 cent.
Kis hirdetések előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügyünkre és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS.

A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkesze **HARSÁNYI LASZLÓ**. Istenisztelet minden vasárnap d. e. 11 ó-ig. Lelekészlet: 210—21k Avenue.

IRODAI munkákat, szindarabok kiszerepezését, rendezését, sugárást; hírlapi dolgokat helyben és vidékre jutányos árban elvállalok. Bartha J. „Bevándorló” 327 E. 13 street.

PITTSBURGI IRODÁNK arról értesít bennünket, hogy **McKeesporton BREUER DÁVID urat, 137 második avenue alatt bizta meg a Bevándorló képviselőjével. Ugyancsak a pittsburgi iroda LENGYEL SÁNDOR urat is felhatalmazta előfizetések gyűjtésére.**

KERESEM Burka János biharmegyei illetőségű egyént, aki tölem ismeretlen helyre távozott. Az ó-hazából érkezett neki pénz, amit itt nálam felvehet. **KISS JÓZSEF**, 608 School Alley, SOUTH BETHLEHEM, Pa.

GÉPIRÓNÓ, fiatal magyar hölgy, aki tökéletesen bírja a magyar, angol és német nyelvet, angol nyelven a gyorsíráshoz is ért. New Yorkban alkalmazást keres. Szives ajánlatok ekképp címzendők: **R. G. care of Bevándorló**, 327 East 13 str., New York.

KITŰNŐ KERESÉT.

A drónélküli telefonálás terjesztésére alakult részvénytársaság jökinézésit, intelligens magyar ügynökket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett. Jelentkezhetni személyesen, vagy levélben ezen cím alatt: **The Ellsworth Co.**, 43—49 Exchange Place, New York. A levelek magyar nyelven írandók.

RANKINI I. M. MŰK. ÉS ÖNK. KÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. —
Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Schwartz-féle Hallban.
Elnök: Horváth János; alelnök: Bukorow Dusan; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bukorow Dusan; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizsgáló bizottság: Csetey Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Fenyő András; könyvtárnok: Kardos István.

KERESEM

ANDO ISTVÁN Dezilányi lakos sógoromat, aki két hét előtt elment innen, elhagyta nejét és azóta senki nem hallott felőle. Ha valaki a hollétéről tudna, legyen szives azt nekem tudomásra adni. Hazafias tisztelettel **HAJDU ISTVÁN**, Box 496, Washington Co. CALIFORNIA, Pa.

KERESEM Fendrik József hosszupereczteli, vasmegei illetőségű volt burdosomat, aki rendezetlen adósságok hátrahagyása mellett május 26-án megszökött. Ismertető jele: a jobb kezébe véve F. J. betűk olvashatók. Igen kérem honfitársaimat, akik róla tudnak, hogy címet velem közölni sziveskedjenek. **SZÜCS GÁBOR**, Box 76 NEW VILLAGE, N. J.

PASSAICI IRODÁNK előfizetések felvételére és nyugtázására meghatalmazta **ALLEN TOWNBAN Mészáros Bros.**, és **NAZARETHBEN Pearl Lajos** urakat.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY **MAGYAR BANK-É SZALONJÁBA**, aki a legjobb, legfinomabb és legolcsóbb italokat akarja kicserélni és nyagban; aki olesón és biztosan akar az ó-hazába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jóállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezni és jó szobát kapni.

Aetnaville-Martinsferry, O.
39 W. Bell Phone.

THE STAR BOOK BINDING CO.

Aleóvárosi üzlet: 153 East 4 street
NEW YORK.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTÁNYOS ÁRAK. —

MAGYAR JOGÜGYI IRODA, hol mindenféle hazai peres ügyeket, jogi, katonai, telekkönyvi, adás-vételi szerződések, kötelezvények, meghatalmazások stb. olesón és gyorsan lebonyolítatnak. Közjegyzői és konzuli hitelesítések azonnali elintézését nyerne. Akinek bármily peres ügye van, forduljon azonnal bizalommal hozzám. Tanácsot ingyen adok. Cím: **J. R. SZEGEDY**, 16 Monroe street, PASSAIC, N. J.

ELSŐ MAGYAR VENDÉGLŐ Wheeling W. Va. és környékén. Pompás magyar konyha. Szobák jutányos árban. Jó hűtő italok. Kéri a magyarság támogatását **Rigó Lajos** tulajdonos. 840 Market St., Wheeling, W. Va.

BAI JÁNOS ur képviseli a Bevándorlót Connecticut állambeli **WALLINGFORDON**. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Ottani magyaraink figyelmébe és pártfogásába ajánljuk Bai urat.

ALLÁST KERES intelligens fiatal ember mint pincér, vagy ügynök, aki európai nagyobb városok előkelő szállodáiban szolgált. Beszél több nyelvet. Megkeresések így czimzendők: **Kovácsits István**, Northampton, Helger Hillertown Road, South Bethlehem, Pa.

FIGYELEM DOHÁNYZÓK!

EUROPEAN TOBACCO CO. NEW YORKBAN köztudomásul kívánja hozni, hogy néhány üzleti konkurenciák az egész Egyesült Államokban elterjedtek, miszerint az **EUROPEAN TOBACCO CO.** nem adhat ajándékul egy 23 dollár értékű aranyórárt azoknak, akik 6 dollár értékű dohányt vásárolnak. Azt híresztelték továbbá, hogy akik a 6 dollárt beküldték, megkapták ugyan a dohányt, de az órárt nem.

MINDEZEN ROSSZAKARATU HIRRESZTELÉSRE A KÖVETKEZŐKET HOZZUK TUDOMÁSUL:

Mi 1000 dollárt ajándékozunk bármely jótékony célú intézetnek az Egyesült Államokban, akik az aranyórárt ajándékosként megkapták. Csak egy pár nevet közölünk bizalmasan: **Mirdzak J.**, Box 308, Struthers, O., **Simava Mihály**, Box 83, Johnetta Pa., **Mikita György**, 623 E. Centre St., Shenandoah, Pa., **Wannsko György**, 1012 E. 3. St., Anacostia, Delmt.

Ha én szavazatokban kétkednék, kérek meg a fentieket egy levél által. Sok vevőnk adott el 6 dollár értékű dohányt már az első nap, mikor azt megkapták.

Ellenségeink rágalmaira ez a mi válaszuk.

Erdítünk tudomására hozzuk pedig a következőket:

MI OLYFAUTA DODÁNYT TARTUNK RAKTÁRON, AMINT ŐN AZ Ó-HAZÁBAN IS HASZNÁLT.

Melyet a legjobban szeret, mely nem eszi a nyelvet, nem okoz fejfájást és gyomororézt, s amelyet élvezet szivni. Minden európai származékban egyenlő tudomásra kívánjuk hozni, hogy megszokott minőségű dohányt adunk mindenkor megkaphatja. Ha barátai körében dohányt ajánlani hajlandó, mi **TELJESEN INGYEN EGY REMEK ARANYÓRÁT** adunk önmek ajándékba, melyet 20 évi jótállás védelme alatt Olyan óra ez, melyre egész életén bízské lesz.

Ezen órárt azért ajándékozunk önmek, hogy dohányunkat bármilyen is ajánlja és átadja nekik a mi címünket, hogy a jövőben tudják a forrást.

EZ A MI AJANLATUNK:

Rendeljen azonnal 6 dollár értékű pipát, vagy cigarettadohányt; mi küldünk önmek magyar, boszniai, hercegovinai, török és orosz dohányokból összesen 6 dollár értékben. Előlegül küldjön be 50 centet bélyegértékben, az 5 dollár 50 cent hátralékot lefizetheti a csomag átvételénél az Express Irodában, ha a dohányt s az órárt megvásárolás után megfelelőnek találta. Ha az egész 6 dollárt előre küldi be postai money orderen, vagy ajánlott levélben, akkor még egy 2 dollár 50 cent értékű aranyláncot is küldünk, extra ajándékul. Ne féljen a pénzt előtérben beküldeni, a mi cégünk megbízható és ha nem lesz megelégedve, visszadjuk a pénzt.

Ezen ajánlat csak rövid ideig marad érvényben. Küldje be tehát rendelését azonnal.

EUROPEAN TOBACCO CO.
33 LEONARD STR. DEPT. 95
NEW YORK CITY.

MÓZER JÓZSEF

„KISFALUDY” KÁVÉHAZA és ÉTTERME 53, utca sarkán, 964 l. Avenue, New York. Félss. jó magyaros ételek és italok minden időben kaphatók. — Két finom billiárdasztal. — A felsővárosi magyarok legjobb szórakozási helye.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSEG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja az Amerikában élő magyarok testületi össztartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

18 éve fennálló banküzlet

PEARL JOZSEF, bankháza
FÜZLET: 319 East 3rd Street.
FIÓKÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legolcsóbban és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, úgy óhazai, mint itteni dolgokat elintéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utbaigazításokat ingyen ad.

R. E. A. S. S. CO. LIMITED

Rotterdam - New Yorki Vonal

A. E. JOHNSON & Co. főigénykők, 27 Broadway, NEW YORK. New Yorkból Rotterdamba 24 dollár, Rotterdamból ide 25 dollár és \$4 fejadó. MÁSODOSZTALY NEW YORKBÓL ROTTERDAMBÁ, ROTTERDAMBÓL IDE NEGYVENÖT DOLLAR.

Aki édesapját, édesanyját, nővérét, fivérét, sógorát, vagy barátját kihozatni akarja, vegye meg a jegyet MOST, mielőtt a jegyek ára ismét emelkedik.

MAGYAR UTASOK KÜLÖN FIGYELEMBEN RÉSZESÜLNEK.

BUKUROV DUSÁN ur a Pennsylvania állambeli **RANKINBAN** képviseli a Bevándorlót. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rankini honfitársaink szives jóindulatába ajánljuk Bukurov urat.

Dr. HÓDINKA TIVADAR ur ez idő szerint Ohio államot utazza be a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Ajánljuk Hódinka dr. urat honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

„A HARANGOZÓ FIA.” Fölötte érdekes regény a függetlenségi harcból. Irta: **Vértesi Arnold**. Ára harminc cent, ami bélyegeken is beküldhető a Bevándorló kiadóhivatalába: 327 East 13 street, New York.

KITŰNŐ FARM, nagy terjedelmű, erdővel, tóval, Connecticut államban előnyös feltételek mellett bérbe adandó. Bővebb felvilágosítást ad **Perényi Béla**, 422 East 14 street, New York.

The Friedman Print

215 BOWERY — NEW YORK.

Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését.

— Kitérően felszerelt magyar nyomda. —
Elv: Csinos kiállítás olesó árak mellett.

Burdosgazdák, Figyelem!

Aki tisztességes módon tisztességes mellék keresetet akar, az írjon nekem: **Epik, Box 1539, Pittsburg, Pa.** Válaszfeljegyet tessék küldeni.

MAGYAR JOGVEDŐ EGYESÜLET: betegsegjelző osztályal.

(HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY)
Pittsburg, Pa.

— Alapított 1905-ben. —
Igazgatósági gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében:
433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: **Óhegyi János**, t. elnök **Király E. József**, alelnök **Henyei Béla**, pénztárnok **Barna György**, b. s. osztály pénztárnoka **Horváth János**, lev. titkár **Pethe Károly**, p. ü. titkár **Szabó Miklós**, főgyógyász **J. A. Metz** és **W. Clyde Grubbs**, magyar ügyész és közjegyző **Dobó István**, orvos **Dr. Albert L. Király**, ellenőrök **Kovács Károly**, **Popovics Ferenc**, igazgatók **Pittsburgban** **Ostrólsky Mihály**, **Horváth János**, **Mesterházy Károly**, **Willockban** **Pogány Ferenc**, **Connelsville és vidékén** **Rutsek Péter**, **Kolleszár István**, **Trawesky és vidékén** **Kránitz Kálmán**, **Flemingpark és Pittokban** **Kuruc Vendel** és **Adorján Lajos**, **Bruceon és vidékén** **Kányai Gábor**, **McKeesRockban** **Henyei Béla** és **Szabó Miklós**, **McKeesportban** **Kányai Gusztáv**, **Taugerben** **Lengyel János**, **Ambridgeben** **Szabó János**, **Irvinben** **Bukovinszki János**, **Corapolisban** **Máté János**, **Durkiban** **Simon József**, **New Brightonban** **Göröcs Kálmán**, **Duquesneban** **Gogolya András** és **Kolozsi József**, **Coleyan (Castle Shanon)** **Báthory István**, **Leechburgban** **Soltész János**, **Rileyben** **Mitró János**, **Preston, Burdinen és vidékén** **Gécl Imre** és **Melleg József**, **Princetonban** **Királyk András**, **Coal Bluff** **Shire Oskon** **Herszold István**, **Whitsetten** **Zakson Zsigmond**, **Coal-Center és vidékén** **Balogh János**, **Wickhavenben** **Gogolya István**, **Uniontown-Yorkon** **Rónay R. Mihály**, **W. Leisenringen** **Elek András**, **Uniontownban** **Matulay Zoltán**, **Lyndoran** **Dobó László**.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSEG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja az Amerikában élő magyarok testületi össztartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

Az összes hajóvonalak képviselője. HAZAK VÉTELE ES ELADASA. magyar közjegyző

449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELŐ NEMZETI BANK

FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuykill-County legöregebb nemzeti bankja.

Alapitoke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem osztott nyereség 75,000.00

Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank vagy postautalvány útján eszközöl.

NEW YORK ALLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104 Second Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

Nemetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, igazgató **Láng József**, 1496 Second Ave., New York City.

Schwabach magyar bankháza, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében.

Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet. Magyar Tudakozó és Közvetítő Iroda. **Kastan, Stauder & Co.**, 1239 First Ave., New York. Bankárok, hajójegy- és vasuti, ügyvédi- és közjegyzői iroda. Kölsöknökványtár.

PENNSYLVANIA ALLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részébe olesón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalokon az ó-hazába sehol olesóbban nem kaphatók.

First National Bank, **Első Nemzeti Bank**, **Minersville**.

Alapitoke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök **Charles R. Kear**, pénztáros **Harry F. Potter**.

Róth József és Fiai, a Monongahela-völgynek legregibb bankháza, saját épületében, **68-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport**.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árnyalammal. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Cím: **Jos. Roth and Sons**.

Hungarian American Savings & Trust Co., **Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne**.

Alapitoke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényes magyarok. Fizeték 4 százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank- és váltóüzlete, 184 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldés és hajójegyeladás. KIÁLLIT közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Klein Arthur, Rankl, Pa.
Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Kail G. Arpad, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

OHIO ALLAM.

Percezl Lajos, 532—534 Pearl street, Cleveland. The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown. Vagyons: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olesón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: **Burger E. Lajos**.

Moskowitz J. D., 1441 W. Dakota str., Dayton. Közjegyzői iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részébe jóállás mellett olesón és gyorsan.

WISCONSIN ALLAM.

Merchants and Savings Bank, **Kereskedelmi és takarékbank, Kenosha**.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ALLAM.

Rizsk János, 128 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármennemű okiratokat elkészít.

Joseph Major Myers, **Phillipsburg és Alpha**. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

varay Lajos, 449 S. Broad St., Trenton, N. J. Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Me alap kodo met renc korn a ma nek, a tis nek s Jozs ncha szem ralyt

Ár Józse loit nak, évför törvé szerit esiná nyitják az 18 mana mely 8-án

Mi mily ellen ja?

Va nül ig ben m köt. szőrő mikor szabály

„Taj jubile tank.”

tem u tin aa ez nem uralko nek ki elismert tartom iktatva bileum

Azt nök, ha kenny a kedői mint ma közik a csatam ességet napjain a bitófó litatkoz tiltakoz haza a a magy kor ar Ferenc sodiki o

Wek azonban niszere sé, non erkölcsi nek ore. a budap kintélye Hirlap- Hirlap-tem min ségét so mégis J alati me melyben

A czik nagy me legyves tud siker

THE VAGYON